

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.006.03.2019

Andrzej Pasternak
Naczelnik Podkarpackiego Urzędu
Celno-Skarbowego w Przemyślu
ul. Sielecka 9, 37- 700 Przemyśl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/099 – Organizacja i warunki obsługi podróżnych na przejściach granicznych na wschodniej granicy RP

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Podkarpacki Urząd Celno-Skarbowy w Przemyślu, 37 – 700 Przemyśl ul. Sielecka 9 (dalej Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Andrzej Pasternak – Naczelnik Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemyślu, od 14.07.2017 r. (dalej Naczelnik Urzędu). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki, poprzednio pełnili: - Waldemar Chaba, Dyrektor Izby Celnej w Przemyślu, w okresie od 01.01.2014 r. do 09.12.2015 r., - Jadwiga Zenowicz, p.o. Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu, w okresie od 10.12.2015 r. do 09.06.2016 r., - Jadwiga Zenowicz, Dyrektor Izby Celnej w Przemyślu, w okresie od 10.06.2016 r. do 28.02.2017 r., - Jadwiga Zenowicz, Naczelnik Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemyślu, w okresie od 01.03.2017 r. do 13.07.2017 r. (akta kontroli str. 1-3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania naczelnika urzędu celno-skarbowego na rzecz zapewnienia prawidłowej obsługi podróżnych na granicy wschodniej RP. 2. Stworzenie odpowiednich warunków obsługi ruchu osobowego na granicy wschodniej RP.
Okres objęty kontrolą	2015-2018
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	1. Marek Wójtowicz, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LRZ/92/2019 z 28.05.2019 r. 2. Wilhelm Dmytrów, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LRZ/93/2019 z 28.05.2019 r. (akta kontroli str. 4-7)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie organizacji i warunków obsługi podróżnych na drogowych przejściach granicznych w Medyce i Korczowej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na badanych przejściach granicznych stworzono odpowiednie warunki obsługi ruchu osobowego. Służba Celna (dalej SC i SC-S) została wyposażona w niezbędny sprzęt i urządzenia pozwalające na sprawne przeprowadzanie odpraw podróżnych. Wnioski Urzędu w zakresie infrastruktury i wyposażenia oraz sprzętu kontrolnego kierowane do Wojewody lub zarządcy przejścia oraz do jednostek nadrzędnych realizowane były w zakresie pozwalającym na sprawne przeprowadzenie odpraw podróżnych. Kierownictwo Urzędu wywiązywało się z obowiązku szkolenia funkcjonariuszy celnych w zakresie tematyki związanej z kontrolą ruchu osobowego, oraz umożliwienia nauki języków obcych, a także prawidłowo realizowało nadzór i kontrolę nad funkcjonariuszami celnymi dokonującymi odpraw podróżnych. NIK pozytywnie ocenia zakres i efekty współpracy Urzędu (podległych oddziałów celnych) ze Strażą Graniczną w zakresie dążenia do skrócenia czasu oczekiwania na odprawę.

W wyniku kontroli stwierdzono braki kadrowe w Oddziałach Celnym w Medyce i Korczowej, w grupie funkcjonariuszy celnych, bezpośrednio pełniących służbę przy odprawach granicznych podróżnych, przekraczających granicę państwa. Ustalono, że konsekwencją niedoborów etatowych w podległych oddziałach celnych, były takie niekorzystne zjawiska, jak: wydłużony czas oczekiwania na odprawę graniczną, generowanie godzin nadliczbowych, wydłużenie czasu odpraw, niedostosowanie obsady do realnego obciążenia ruchem oraz założeń technologii odpraw, niezadowolenie podróżnych przejawiające się w skargach i pisemnych interwencjach.

Rozwiązania organizacyjne, na drogowych przejściach granicznych w Medyce i Korczowej, w okresach wzmożonego ruchu pojazdów – w ocenie NIK – nie w pełni przyczyniały się do skrócenia czasu na odprawę celną.

W ocenie NIK, likwidacja zielonych pasów, na których możliwe było stosowanie uproszczonej (skrótowej) procedury odpraw, nie przyczyniło się do usprawnienia odpraw podróżnych. Ponadto, nie wprowadzono w pełnym zakresie systemu ONE STOP, który także miałby wpływ na skrócenie czasu odpraw.

W celu usprawnienia odpraw na badanych przejściach granicznych wprowadzono system „zwrotu VAT dla podróżnych” i eBooking Bus.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania naczelnika urzędu celno-skarbowego na rzecz zapewnienia prawidłowej obsługi podróżnych na granicy wschodniej RP.

1.1 Rozwiązania organizacyjne w zakresie zmian w strukturze organizacyjnej, organizacji pracy na przejściach, podziale zadań, kadr i szkoleń oraz zasad funkcjonowania kontroli w celu usprawnienia obsługi osób przekraczających granicę wschodnią RP (zminimalizowania czasu oczekiwania na odprawę), jakie wprowadził urząd celno-skarbowy (oddział celny) w okresie objętym kontrolą.

Opis stanu faktycznego

W latach 2015 – 2018, w organizacji Urzędu (do lutego 2017 r., Izby Celnej w Przemyśle), zadania w zakresie obsługi podróżnych przekraczających granicę, realizowały podległe mu Oddziały Celne w Medyce (dalej OC w Medyce) i Korczowej (dalej OC w Korczowej). W skład OC w Medyce i OC w Korczowej wchodziły m.in. Sekcje Obsługi Zgłoszeń Celnych, do zadań których należało m.in.:

- obsługa zgłoszeń celnych i deklaracji skróconych,
- obejmowanie towaru wnioskowaną procedurą lub nadanie towarom innego przeznaczenia celnego oraz określenie kwoty długu celnego,
- potwierdzenie dokumentów zamykających procedurę tranzytu,
- legalizacja świadectw pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny,
- kontrola warunków i wymogów określonych w przepisach odrębnych, dotyczących przywozu i wywozu towarów,
- kontrola towarów i środków przewozowych.

Oddziały celne miały ustalony tryb pełnienia służby w systemie zmianowym, od godz. 7.00 do godz. 19.00 i od godz. 19.00 do godz. 7.00, w którym służba pełniona była do chwili przybycia kolejnej zmiany funkcjonariuszy.

W tym okresie, organizacja ruchu granicznego określona była w osobnych dokumentach dla dpq w Medyce⁴ i dpq w Korczowej⁵, zatwierdzonych dwustronnie przez Naczelnika Urzędu (do lutego 2017 r. przez Dyrektora Izby Celnej w Przemyśle) i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle, pn. „Charakterystyka oraz organizacja i technologia kontroli ruchu granicznego i odpraw celnych w drogowym przejściu granicznym w ...” (dalej technologia odpraw w dpq w Medyce, lub odpowiednio technologia odpraw w dpq w Korczowej).

W kontrolowanym okresie obowiązywało 5 technologii odpraw na dpq w Medyce⁶, w których uregulowano m.in., że:

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Drogowe przejście graniczne w Medyce.

⁵ Drogowe przejście graniczne w Korczowej.

⁶ Tj. z dni: 23.09.2014 r., 22.06.2015 r., 21.10.2016 r., 25.03.2018 r. i 26.10.2018 r.

- 1) odprawa graniczna osób podróżujących samochodami osobowymi odbywa się na 5 pasach, z wykorzystaniem maksymalnie 8 stanowisk skośnych z zastosowaniem technologii „one stop”⁷ i 1 stanowiska odpraw w trybie potokowym,
- 2) minimalny limit odprawy w trakcie 1 zmiany w ruchu wynosi 700 samochodów osobowych (od 22.06.2015 r., 800 samochodów osobowych),
- 3) na koniec zmiany kolejka z czasem oczekiwania na odprawę do 2 godz.⁸,
- 4) średnia liczba funkcjonariuszy służby celnej (dalej SC) wariant minimalny - 27 (26 od 21.10.2016 r., 25 od 25.03.2018 r.) oraz wariant optymalny (niezbędny) – 43 (51 od 21.10.2016 r. i 44 od 25.03.2018 r.),
- 5) średni czas odprawy dla 1 samochodu osobowego przez SC i funkcjonariuszy Straży Granicznej (dalej SG), 4 minuty, przy założeniu, że na 10 pojazdów przypada 15 podróżnych (od 25.03.2018 r. 4 minuty przy założeniu, że na 10 pojazdów przypada 20 podróżnych),
- 6) w przypadku zaistnienia konieczności zmiany przeznaczenia danego pasa ruchu, kierownicy zmian OC i SG dokonują odpowiednich ustaleń, odnośnie wprowadzenia stosownych zmian na tablicach informacyjnych LED,
- 7) uruchomienie systemu wczesnego ostrzegania⁹ (tzw. SWO), następuje w przypadku wystąpienia kolejki, a czas oczekiwania w kolejce wynosi w ruchu osobowym powyżej 2 godz.,
- 8) tzw. „zielone pasy” przeznaczone są dla pojazdów, których pasażerowie w trakcie kontroli nie zgłaszają towarów do oclenia,
- 9) przeznaczone są pasy ruchu dla samochodów osobowych, których pasażerowie korzystają z procedury odpraw Tax Free¹⁰.

(akta kontroli: str. 8-275, 444-482, 984-987)

W kontrolowanym okresie obowiązywały 4 technologie odpraw na dpq w Korczowej¹¹, w których uregulowano m.in., że:

- 1) odprawa graniczna osób podróżujących samochodami osobowymi odbywa się na 5 pasach (6 pasach od 30.10.2018 r.), w tym:
 - pas ruchu „Nic do oclenia”¹², oznaczony jako „All Passports”, przeznaczony dla wszystkich kategorii podróżnych,
 - pas ruchu zgłoszeniowy, oznaczony jako „UE/EEA/CH”, przeznaczony dla osób korzystających ze wspólnotowego prawa do swobodnego przemieszczania się,
 - 3 pasy ruchu (4 pasy ruchu od 30.10.2018 r.), jako pasy zgłoszeniowe, oznaczone „All Passports”, przeznaczone dla wszystkich kategorii podróżnych, którzy zgłaszają w trakcie kontroli granicznej towary do oclenia,
- 2) minimalny limit odprawy w trakcie 1 zmiany w ruchu wynosi 800 samochodów osobowych (od 30.03.2018 r. 850 samochodów osobowych),
- 3) na koniec zmiany kolejka z czasem oczekiwania na odprawę do 2 godz.,

⁷ Technologia wspólnej kontroli granicznej SG i SC-S, przy jednym zatrzymaniu pojazdu.

⁸ W piśmie Zastępcy Naczelnika UC w Przemyślu z dnia 19.01.2012 r., określono m.in., że:

- meldunki o szacunkowym czasie oczekiwania na przekroczenie granicy należy przekazywać 4 razy na dobę, w godzinach: 7.00, 13.00, 19.00 i 1.00, oraz że
- system obliczania czasu oczekiwania należy oprzeć na informacjach uzyskanych od podróżnych i kierowców, w sposób polegający na uzyskaniu informacji od co najmniej 10 osób przekraczających granicę w godzinach podlegających raportowaniu.

⁹ Pełna nazwa, to: „System wczesnego ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na lądowej granicy polsko-ukraińskiej w celu utrzymania płynności jej przekraczania”. W SWO sytuacja nadzwyczajna została zdefiniowana następująco: to zespół okoliczności zewnętrznych lub wewnętrznych, występujących nagle lub narastających w sposób niekontrolowany, powodujących zakłócenia w organizacji ruchu granicznego lub porządku publicznego oraz mających wpływ na przepustowość przejścia granicznego. Okoliczności, które mogą powodować powstanie sytuacji nadzwyczajnej, to m.in. awaria systemów informatycznych, czy zbyt mała liczba pojazdów odprawianych, w stosunku do optymalnej ilości pojazdów określonej dla danego przejścia granicznego, skutkująca powstaniem kolejki osób i pojazdów oczekujących na przekroczenie granicy.

¹⁰ Zwrot podatku VAT dla podróżnych.

¹¹ Tj. z dni: 17.07.2014 r., 19.06.2015 r., 30.03.2018 r. i 30.10.2018 r.

¹² Do 30.10.2018 r.

- 4) średnia liczba funkcjonariuszy SC na zmianie – 28 (25 wariant minimalny od 30.03.2018 r.), oraz wariant optymalny – 38 (39 od 30.03.2018 r.),
- 5) średni czas odprawy dla 1 samochodu osobowego przez SC i SG, przy założeniu, że na 10 pojazdów przypada 20 podróżnych, 4 minuty i 30 sekund, (od 30.03.2018 r. 5 minut i 45 sekund, oraz od 30.10.2018 r. 6 minut i 30 sekund),
- 6) w przypadku zaistnienia konieczności zmiany przeznaczenia danego pasa ruchu, kierownicy zmian OC i SG dokonują odpowiednich ustaleń, odnośnie wprowadzenia stosownych zmian na tablicach informacyjnych LED,
- 7) uruchomienie SWO, następuje w przypadku wystąpienia kolejki, a czas oczekiwania w kolejce wynosi w ruchu osobowym powyżej 2 godz.,
- 8) tzw. „zielone pasy” przeznaczone są dla pojazdów, których pasażerowie w trakcie kontroli nie zgłaszają towarów do ocenia¹³,
- 9) przeznacza się pasy ruchu dla samochodów osobowych, których pasażerowie korzystają z procedury odpraw Tax Free.

Wyjaśniając przyczynę, dla której sukcesywnie następował wzrost jednostki czasu dla odprawy 1 samochodu osobowego przez SC, Naczelnik Urzędu, podał m.in., że:

- wzrost średniego czasu odprawy do poziomu 5 minut 45 sekund, w dniu 30.03.2018 r., spowodowany był sytuacją polityczną na Ukrainie, przypadkami ujawnienia broni i amunicji, wzrostem zagrożenia epizootycznego ASF¹⁴, oraz utrzymującym się progiem przemytu. Ponadto, w związku ze zmianą Kodeksu Granicznego Schengen, Straż Graniczna wykonywała większą ilość czynności kontrolnych (np. zdejmowanie linii papilarnych, czy kontrolę zezwoleń na pracę),
- wzrost średniego czasu odprawy do poziomu 6 minut 30 sekund, w dniu 30.10.2018 r., spowodowany był wzrostem ilości osób podróżujących do innych krajów członkowskich UE (z uwagi na usytuowanie dpg w Korczowej w ciągu autostrady A4, wybierających właśnie to przejście graniczne) pojazdami typu „bus” (po kilka osób), posiadających dużą ilość bagaży, gdzie czas kontroli takiego pojazdu jest dłuższy od „standardowego” samochodu osobowego.

W technologiach odpraw na dpg w Medyce i w Korczowej, w październiku 2018 r., wprowadzono następujący zapis, w celu wyeliminowania dublowania czynności realizowanych przez funkcjonariuszy SG i SC: *funkcjonariusz SC-S dokonuje kontroli środka transportu (sprawdzenia wnętrza pojazdu, jego bagażnika, skrytek konstrukcyjnych i innych przestrzeni) w sposób zapewniający ujawnienie w nim osób usiłujących przekroczyć granicę państwową wbrew przepisom i w przypadku wykrycia lub ustalenia osób, które nie zostały poddane kontroli granicznej, natychmiast informuje o powyższym funkcjonariusza SG, dokonującego kontroli na tym samym ciągu ruchu. (...) Prowadzenie kontroli w tym zakresie przez funkcjonariusza SC, nie wyklucza możliwości podejmowania działań kontrolnych przez funkcjonariusza SG w ramach uprawnień do przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków w środkach komunikacji drogowej.*

(akta kontroli: str. 276-503, 911-915)

Ustalono, że Naczelnik Urzędu m.in.:

¹³ W „Planie współdziałania Krajowej Administracji skarbowej i Straży Granicznej na 2018 rok” (zatwierdzonym przez w dniu 28.03.2018 r. przez Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i Komendanta Głównego Straży Granicznej) w opisie głównych działań podano m.in. „modyfikacja technologii organizacji kontroli granicznych w drogowych przejściach granicznych, w związku z likwidacją zielonych pasów”, z terminem realizacji III kwartał 2018 r. W „Planie współdziałania Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie i Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle na 2018 r.” (zatwierdzonym w dniu 11.05.2018 r. przez Zastępcę Dyrektora Izby Administracji Skarbowej i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej) w opisie głównych działań m.in. wymieniono to samo zadanie w jego oryginalnym brzmieniu, z terminem wykonania „wrzesień 2018 r.”.

¹⁴ Afrykański Pomór Świń.

a) w dniu 23.10.2017 r., w decyzji nr 6/2017, w sprawie *udzielania bieżącego wsparcia kadrowego oddziałom celnym granicznym w Medyce, Korczowej, Budomierzu i Krościenku przez graniczne referaty realizacji, funkcjonujące w tych przejściach granicznych*¹⁵, ustalił m.in., że w sytuacji wystąpienia istotnego zagrożenia obniżenia płynności obsługi ruchu granicznego w granicznych przejściach drogowych w Medyce, Korczowej (...), graniczny referat realizacji¹⁶ udziela bieżącego wsparcia kadrowego temu oddziałowi celnemu, który jest zlokalizowany w tym samym - co referat – przejściu granicznym,

b) w dniu 27.12.2017 r., w decyzji nr 12/2017, w sprawie *wprowadzenia w Podkarpackim Urzędzie Celno-Skarbowym w Przemysłu procedury postępowania na wypadek dynamicznego wzrostu ruchu granicznego lub absencji kadrowej na zmianie, mogących spowodować istotne obniżenie płynności obsługi ruchu granicznego lub skuteczności wykonywanej kontroli celno-skarbowej*, określił m.in. zmiany organizacyjne na:

- poziomie I, gdzie kierownik zmiany SC-S: podejmuje decyzję o wyznaczeniu funkcjonariuszom realizacji zadań przewidzianych dla dwóch lub więcej stanowisk pracy (tzw. łączenie stanowisk), w sposób nie mający negatywnego przełożenia na jakość oraz sprawność wykonywanej kontroli celno-skarbowej, poleca wydłużenie czasu pełnienia służby funkcjonariuszom, którzy mieli zaplanowaną służbę w niepełnym wymiarze czasu. Jeżeli mimo podjęcia powyższych działań w dalszym ciągu występuje zagrożenie istotnego obniżenia płynności obsługi ruchu granicznego lub skuteczności wykonywanej kontroli celno-skarbowej, uruchamia tryb (procedurę) udzielenia bieżącego wsparcia kadrowego oddziałom celnym przez graniczne referaty realizacji¹⁷. Kierownik oddziału w ramach poziomu I, m.in. podejmuje decyzję o oddelegowaniu (w przypadku godzin pracy administracji) funkcjonariuszy pełniących służbę w administracji oddziału, do pełnienia służby na zmianie,

- poziomie II, gdzie kierownik zmiany ogranicza liczbę otwartych stanowisk pracy, przy jednoczesnym zabezpieczeniu obsługi dla każdego rodzaju ruchu, oraz odstępuje od losowego przydziału stanowisk pracy w systemie EKS¹⁸ - wyznaczając funkcjonariuszom osobiście stanowiska pracy, kierując się doświadczeniem poszczególnych funkcjonariuszy,

c) w dniu 23.03.2018 r., w decyzji nr 5/2018, w sprawie *rotacji zasobów kadrowych pomiędzy komórkami organizacyjnymi Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemysłu*, ustalił, że w celu zapewnienia prawidłowej, efektywnej oraz skutecznej realizacji zadań nałożonych na SC-S, przeniesienia służbowe funkcjonariuszy celno-skarbowych pomiędzy komórkami organizacyjnymi, odbywają się w trybie

¹⁵ Decyzja ta uchyliła decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w Przemysłu nr 27/2015, z dnia 01.12.2015 r., wydaną w tej samej sprawie.

¹⁶ Do regulaminowych zadań tego referatu należy m.in.: wykonywanie kontroli celno-skarbowej, rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapewnienie ochrony fizycznej i technicznej osobom zatrudnionym albo pełniącym służbę w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej, realizowanie niezbędnych czynności procesowych w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa skarbowego, prowadzenie magazynu broni i amunicji, zatrzymywanie osób wskutek pościgu, nadzór nad psami służbowymi, inne.

¹⁷ Ten tryb udzielenia wsparcia oddziałom celnym przez graniczne referaty realizacji, został uchylony decyzją nr 17/2018, z dnia 19.12.2018 r., zmieniającą decyzję nr 12/2017. Taka forma wsparcia faktycznie realizowana była w formie poleceń Naczelnika Urzędu, np. polecenie nr 7/2018 z dnia 31.07.2018 r. w sprawie *udzielenia wsparcia kadrowego przez Graniczny Referat Realizacji w Medyce i Graniczny Referat Realizacji w Korczowej – Oddziałowi Celnemu w Medyce i Oddziałowi Celnemu w Korczowej*, w którym określono m.in., że funkcjonariusze granicznych referatów realizacji, w ramach wsparcia, będą pełnić służbę wspólnie z funkcjonariuszami z wyżej wymienionych oddziałów celnych, pod kierownictwem kierownika zmiany oddziału. Odpowiednia regulacja występuje w poleceniu nr 8/2018, z dnia 24.08.2018 r.

¹⁸ Elektroniczna Książka Służby.

określonym w art. 162 ustawy z dnia 16.11.2016 r. o *Krajowej Administracji Skarbowej*¹⁹ (dalej ustawa o KAS).

Ustalono, że Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie, w dniu 10.11.2017 r., decyzją nr 238/2017 w sprawie *Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie*²⁰ (ze zmianami), umożliwił m.in. wspieranie oddziałów celnych granicznych, zasobami kadrowymi Grupy Reagowania Kryzysowego. Działająca z upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie, pani Joanna Szpilka – Zastępca Dyrektora (dalej Zastępca Dyrektora), podała, że oddziały celne graniczne na bieżąco wspierane są funkcjonariuszami wchodzącymi w skład GRK, którzy mają obowiązek utrwalania umiejętności praktycznych m.in. w obsłudze podróżnych.

(akta kontroli: str. 504-594)

W okresie od 23.01.2015 r. do 01.03.2016 r., Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu (a od 06.04.2016 r. do 05.01.2017 r., Dyrektor Izby Celnej w Przemyślu) wydali łącznie 26 decyzji administracyjnych²¹ w sprawie ustalenia liczby etatów dla komórek organizacyjnych urzędu celnego i podległych oddziałów celnych, w których ustalili przydział etatów:

1) dla OC w Medyce, w liczbie:

- a) w roku 2015 – od 178 do 181, przy faktycznym zatrudnieniu, wahającym się od 163 do 174 (co przyczyniło się do wystąpienia wakatów w liczbie od 7 do 17),
- b) w roku 2016 – od 178 do 181, przy faktycznym zatrudnieniu, wahającym się od 169 do 174 (co przyczyniło się do wystąpienia wakatów w liczbie od 7 do 10),
- c) w roku 2017 (do lutego) – 176, przy faktycznym zatrudnieniu do 174 (co przyczyniło się do wystąpienia do 2 wakatów),

2) dla OC w Korczowej, w liczbie:

- a) w roku 2015 – od 176 do 180, przy faktycznym zatrudnieniu, wahającym się od 170 do 172 (co przyczyniło się do wystąpienia wakatów w liczbie od 5 do 7),
- b) w roku 2016 – od 174 do 178, przy faktycznym zatrudnieniu, wahającym się od 165 do 168 (co przyczyniło się do wystąpienia wakatów w liczbie od 7 do 9),
- c) w roku 2017 (do lutego) – 173, przy faktycznym zatrudnieniu do 168 (co przyczyniło się do wystąpienia do 5 wakatów).

Wyjaśniając przyczynę, dla której w latach 2015–2017, w obsadzie kadrowej OC w Medyce i OC w Korczowej występowała mniejsza liczba zatrudnionych funkcjonariuszy, w stosunku do ustalonej liczby etatów, Zastępca Dyrektora podała m.in. że zidentyfikowane wakaty, są wynikiem naturalnego procesu fluktuacji kadr, w związku z czym w badanych latach, czterokrotnie przeprowadzano postępowania kwalifikacyjne do służby w oddziałach celnych: w roku 2015 na 30 etatów, w roku 2016 na 15 etatów, w roku 2017 na 100 etatów i w roku 2018 na 110 etatów. Od momentu powstania KAS, liczba przydzielanych etatów znacząco wzrasta. Dwa ostatnie procesy rekrutacyjne (ogłoszone w grudniu 2017 r. i w październiku 2018 r.) zostały rozpoczęte w oparciu o możliwość zatrudnienia osób nie tylko na wakaty uwolnione w ramach fluktuacji, ale również na dodatkowe wakaty, pozyskane z poziomu centralnego. Z uwagi na fakt, że proces postępowania kwalifikacyjnego

¹⁹ Dz.U. z 2019 r., poz. 768, ze zm. W art. 162 ust. 1 tejże ustawy uregulowano np., że jeżeli wymagają tego potrzeby KAS, funkcjonariuszowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku, na okres do 6 miesięcy, zgodnie z jego kwalifikacjami. W szczególnie uzasadnionych przypadkach powierzenie obowiązków może zostać przedłużone do 12 miesięcy.

²⁰ Decyzja ta uchyliła decyzję Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu nr 94/2016, z dnia 17.10.2016 r.(ze zm.), wydaną w tej samej sprawie.

²¹ Ostatnią decyzją podjętą w sprawie ustalenia liczby etatów (w tym dla oddziałów celnych w Medyce i w Korczowej), była decyzja nr 3/2017, z dnia 05.01.2017 r. Zastępca Dyrektora podała, że decyzja ta obowiązywała do 28.02.2017 r.

do służby celno-skarbowej przeprowadzany jest w kilku etapach, tj. wstępna weryfikacja podań (których liczba waha się od 600 do 900), test wiedzy, test sprawności fizycznej, test psychologiczny, rozmowa kwalifikacyjna, sprawdzenie pod kątem bezpieczeństwa, badania lekarskie przed komisją MSWiA, od publikacji ogłoszenia do zatrudnienia upływa kilka miesięcy.

Odnosząc się do kwestii nie ustalania liczby etatów dla komórek Urzędu, po dacie 05.01.2017 r.:

- Zastępca Dyrektora podała, że wydawanie regulacji wewnętrznych w zakresie ustalania planu etatów dla komórek organizacyjnych Izby Celnej w Przemysłu oraz podległych urzędów celnych, wynikało z obowiązujących do dnia 28.02.2017 r. przepisów prawa regulujących proces wartościowania stanowisk służbowych w Służbie Celnej, w którym liczba określająca plan etatów dla danej komórki organizacyjnej, była zmienną wykorzystywaną do przeprowadzenia wartościowania stanowisk służbowych tejże komórki. Ustawą o KAS obowiązek wartościowania funkcjonariuszy SC-S został zniesiony od dnia 01.03.2017 r. i dotychczas nie wprowadzono odpowiednich regulacji wewnętrznych w tym zakresie,

- Naczelnik Urzędu podał, że od momentu konsolidacji administracji skarbowej, tj. od powstania KAS w marcu 2017 r., nie wprowadzono rozwiązań centralnych w zakresie etatyzacji, określanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, podległym jednostkom organizacyjnym. Z uwagi na fakt, że konsolidacja administracji skarbowej nie dotknęła oddziałów celnych pod względem organizacyjnym, w zakresie etatyzacji bazowano na dotychczasowych rozwiązaniach i limitach etatów, określonych uprzednio wobec OC w Medyce i Korczowej.

Za wspólnym pismem Zastępcy Dyrektora IAS (nadzorującego pracę Pionu Granicznego) i Naczelnika Urzędu, z dnia 29.03.2017 r., przekazano Dyrektorowi IAS, koncepcję obsady etatowej, w której wykazano niedobór etatów:

- w OC w Medyce – 92 wakaty (będące różnicą, w której odjemną jest propozycja obsady etatowej Ministerstwa Finansów – 266 etatów, a odjemnikiem jest obsada etatowa według stanu z dnia 13.03.2017 r. – 174),

- w OC w Korczowej – 77 wakatów (będących różnicą, w której odjemną jest propozycja obsady etatowej Ministerstwa Finansów – 245 etatów, a odjemnikiem jest obsada etatowa według stanu z dnia 13.03.2017 r. – 168).

Jako główne przyczyny braków kadrowych, wskazano w piśmie m.in.:

- wzrost obciążenia i czasochłonności zadań, wynikających z rosnącego ruchu granicznego,

- zwiększenie poziomów kontroli fizycznej towarów²²,

- nowe zadania lub priorytety (konieczność zwiększenia poziomu bezpieczeństwa w kontekście zagrożeń terrorystycznych, zwalczania luki podatkowej),

- niewystarczające zasilenie etatowe.

W piśmie tym zaznaczono, że konsekwencją niedoborów etatowych są takie negatywne zjawiska, jak: wydłużony czas oczekiwania, generowanie godzin nadliczbowych, wydłużenie czasu odpraw, niedostosowanie obsady do realnego obciążenia ruchem oraz technologii odpraw, niezadowolenie podróżnych przejawiające się w skargach i pisemnych interwencjach.

W piśmie Zastępcy Naczelnika Urzędu, z dnia 17.07.2017 r., adresowanym do Zastępcy Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie, w którym m.in.

²² W piśmie z dnia 11.04.2017 r., adresowanym do Dyrektorów Izby Administracji Skarbowej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej polecił podjęcie we wszystkich oddziałach celnych wzmocnionych działań kontrolnych, m.in. poprzez podwyższenie poziomu kontroli towarów, środków transportu i osób.

wykazano „niezbędne zasilenie kadrowe²³ granicznych oddziałów celnych”, o które wnioskowali kierownicy komórek w czerwcu 2017 r., podano, że priorytetowe potrzeby dla OC w Medyce i Korczowej, wynoszą odpowiednio: 27 i 34 etaty.

(akta kontroli: str. 595-725, 744-875)

Ustalono, że w badanych latach liczba odprawianych samochodów osobowych, zmniejszała się następująco:

- na dpg w Medyce, w roku: 2015 - 530.348, 2016 - 531.561, 2017 - 500.226 i 2018 - 404.836)²⁴.

- na dpg w Korczowej, w roku: 2015 - 621.384, 2016 - 568.143, 2017 - 543.623 i 2018 - 437.782)²⁵.

Statystycznie, miesięcznie na 1 funkcjonariusza SC-S przypadała następująca liczba odprawianych samochodów osobowych:

- na dpg w Medyce, w roku: 2015 - 273, 2016 - 271, 2017 - 261 i 2018 - 219),

- na dpg w Korczowej, w roku: 2015 - 310, 2016 - 286, 2017 - 286 i 2018 - 233).

Odnosząc się do spadku liczby odprawianych samochodów osobowych, Naczelnik Urzędu podał m.in., że przyczyniły się do tego:

- otwarcie pod koniec 2013 r., przejścia granicznego w Budomierzu, co skutkowało zmianą miejsca przekraczania granicy (w OC w Budomierzu liczba odprawianych pojazdów osobowych sukcesywnie zwiększała się, w roku 2018 w porównaniu do roku 2015, odprawiono o 45.161 pojazdów więcej),

- uruchomienie od grudnia 2016 r., pierwszego połączenia kolejowego relacji Kijów-Przemyśl, w związku z czym część podróżnych zrezygnowała z przekraczania granicy własnymi pojazdami. Kolejne połączenia uruchomione zostały w sierpniu 2017 r. (Kijów-Przemyśl), oraz w grudniu 2018 r. (Odessa-Przemyśl i Lwów-Przemyśl),

- zmiana przepisów wprowadzona z dniem 01.01.2018 r., ograniczająca przywóz towarów przez podróżnych (tzw. okazjonalność przywozu),

- zmiana przepisów ukraińskich w zakresie pojazdów osobowych zarejestrowanych w UE, których współwłaścicielem był obywatel Ukrainy, tzw. „pięciodniówek”²⁶. Przed wejściem w życie tych uregulowań na Ukrainie, tj. przed dniem 25.11.2018 r., pojazdy te w związku z koniecznością obowiązkowych wyjazdów tranzytowych (co 5 dni) generowały kolejki,

- zmiana preferencji podróżnych w zakresie wyboru środka transportu, którym decydują się przekroczyć granicę, która skutkuje wzrostem liczby autokarów i pojazdów typu „bus”,

- zaostrzenie polityki karnej w ramach prowadzonych postępowań karnych skarbowych oraz częstsze stosowanie środków administracyjno-prawnych

²³ Działający w zastępstwie Naczelnika Urzędu – podinsp. Artur Jasiński, podał, że z uwagi na fakt, że KAS nie kontynuowała rozwiązań centralnych w zakresie etatyzacji, analiza zatrudnienia w latach 2017-2018 prowadzona była przez Naczelnika Urzędu, według własnych założeń. Jako podstawę przy określaniu potrzeb etatowych, przyjęto obowiązującą na danym przejściu technologię odpraw, z uwzględnieniem aktualnej infrastruktury przejścia.

²⁴ W roku 2018, odprawiono o 126.725 samochodów osobowych mniej, niż w roku 2016 (co stanowiło 76,2% ich liczby z roku 2016).

²⁵ W roku 2018, odprawiono o 183.602 samochodów osobowych mniej, niż w roku 2015 (co stanowiło 70,5% ich liczby z roku 2015).

²⁶ W piśmie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 28.06.2018 r., adresowanym do Przewodniczącego Państwowej Służby Fiskalnej Ukrainy, wskazano m.in., że zgodnie z ukraińskimi przepisami podatkowymi obywatele Ukrainy, którzy korzystają z samochodów zarejestrowanych w Polsce, jako ich współwłaściciele, są zobligowani do przekraczania granicy państwowej co 5 dni, w celu dopełnienia obowiązków wynikających z reżimu podatkowego, co powoduje znaczne utrudnienia dla polskiej Służby Celno-Skarbowej, bowiem zjawisko to generuje „sztuczny” ruch graniczny i skutkuje powstawaniem kolejek na granicy. W ciągu miesiąca pojazdy te opuszczają Ukrainę nawet sześciokrotnie, co w konsekwencji, wliczając powroty, przekłada się na kilkunastokrotne przekraczanie granicy.

(jak zobowiązanie cudzoziemca do powrotu²⁷, unieważnienie paszportu, wnioski do Szefa Urzędu do spraw Cudzoziemców w procedurze „persona non grata”).

Łączna liczba odprawianych osób na dpg w Medyce i dpg w Korczowej, wynosiła w roku: 2015 – 2.705.162, 2016 – 2.923.686, 2017 – 2.999.736 i 2018 – 2.929.678.

W badanych latach:

- na drogowych przejściach granicznych w Medyce i Korczowej, nie wystąpiły zmiany w infrastrukturze przejść,
- w Oddziałach Celnych w Medyce i Korczowej nie wystąpiły zmiany w wyposażeniu (sprzęcie) wykorzystywanym do kontroli (odprawy) granicznej²⁸, mogące mieć wpływ na ilość odprawianych pojazdów w ruchu osobowym, czy czas oczekiwania w kolejkach do odprawy granicznej.

(akta kontroli: str. 720-725, 748)

Ustalono, że w okresie II kwartału 2017 r., na 54 zmianach wystąpiły przypadki, w których czas oczekiwania w kolejce na odprawę samochodu osobowego wynosił powyżej 2 godzin, w tym:

- w OC w Medyce, 40 przypadków (13 zmian dziennych i 27 zmian nocnych, oraz
- w OC w Korczowej, 14 przypadków (5 zmian dziennych i 9 zmian nocnych).

W wyniku analizy raportów dziennych (w postaci wydruku z EKS) służb w OC w Medyce i w OC w Korczowej, za okresy 54 zmian, w których wystąpiły przypadki, czasu oczekiwania w kolejce na odprawę samochodu osobowego powyżej 2 godzin, stwierdzono m.in., że:

a) w OC w Medyce:

- na 22 zmianach²⁹, liczba funkcjonariuszy obecnych na zmianie, była mniejsza od liczby funkcjonariuszy zaplanowanych³⁰ na zmianę (niedobory wahały się od 1 do 3 funkcjonariuszy na zmianie),
- na 16 zmianach, liczba funkcjonariuszy zaplanowanych na zmianę, była mniejsza od liczby 26 funkcjonariuszy w wariancie minimalnym, określonej w technologii odpraw w dpg w Medyce³¹ (niedobory wynosiły od 1 do 3 funkcjonariuszy),
- na 21 zmianach liczba funkcjonariuszy obecnych na zmianie, była mniejsza od „technologicznej” liczby 26 funkcjonariuszy w wariancie minimalnym,

b) w OC w Korczowej:

- na 5 zmianach³² liczba funkcjonariuszy obecnych na zmianie, była mniejsza od liczby funkcjonariuszy zaplanowanych na zmianę (niedobory wahały się od 1 do 3 funkcjonariuszy na zmianie),
- na 11 zmianach, liczba funkcjonariuszy zaplanowanych na zmianę (w EKS), była mniejsza od liczby 28 funkcjonariuszy w wariancie średnim, określonej w technologii

²⁷ Orzeka się o zakazie ponownego wjazdu na terytorium RP, na okres od 6 miesięcy do 5 lat).

²⁸ Działający w zastępstwie Naczelnika Urzędu – podinsp. Artur Jasiński, podał, że w dniu 02.01.2018 r., w Urzędzie rozpoczęło funkcjonowanie Centrum Urzędowego Dokonywania Odpraw (CUDO). Formuła działania CUDO polega na rozdzieleniu miejsca przedstawienia towaru od miejsca elektronicznej obsługi zgłoszenia celnego w ramach właściwości Naczelnika Urzędu. Jego celem jest podniesienie jakości świadczonych usług i obsługi klienta, m.in. poprzez sprawną i efektywną odprawę celną, odpowiadającą wymaganiom nowoczesnego prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zapewnieniu szybkiego i skutecznego wymiaru należności celnych i podatkowych. W I etapie działania formułą CUDO objęte zostały oddziały wewnętrzne. Z dniem 04.06.2018 r., w ramach pilotażu do CUDO włączone zostały Oddziały Celne w Medyce i Korczowej, a od 01.10.2018 r., oddziały te objęte zostały formułą CUDO w pełnym zakresie. Wdrożenie CUDO w 2018 r., pozwoliło na odciążenie oddziałów granicznych w zakresie przyjmowania zgłoszeń celnych.

²⁹ W tym na 12 zmianach, nie zrealizowano optymalnych limitów pojazdów osobowych.

³⁰ Chodzi o planowaną liczbę funkcjonariuszy w systemie EKS.

³¹ Określonej w dokumencie zatwierdzonym w dniu 21.10.2016 r., przez Dyrektora Izby Celnej w Przemysłu i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej.

³² W tym na 4 zmianach, nie zrealizowano optymalnych limitów pojazdów osobowych.

odpraw w dpg w Korczowej³³ (niedobory wahały się od 1 do 4 funkcjonariuszy na zmianie),

- na 14 zmianach liczba funkcjonariuszy obecnych na zmianie, była mniejsza od liczby 28 funkcjonariuszy w wariancie średnim.

Odnosząc się do powyższych niedoborów kadrowych funkcjonariuszy na zmianach odpraw celnych, pan Wojciech Stadnik – Zastępca Naczelnika Urzędu, podał m.in., że harmonogram służby sporządzany jest w oparciu o prognozowane natężenie ruchu. Liczba planowanych do służby zmianowej funkcjonariuszy uwarunkowana jest przede wszystkim wynikami analizy natężenia ruchu granicznego, w której bierze się pod uwagę m.in. informacje dotyczące okresowej zmiany natężenia ruchu, dane historyczne, długie weekendy, okresy wakacyjne, dni świąteczne. Czynnikiem wpływającym na rzeczywistą obsadę danej służby zmianowej są nie dające się przewidzieć okoliczności, tj. absencje chorobowe, urlop na żądanie, czy też inne zdarzenia. Stąd też, liczba funkcjonariuszy zaplanowana do poszczególnych zmian w harmonogramie służby na dany miesiąc, różnić się będzie od danych wprowadzonych na poziomie kierownika zmiany w EKS.

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że dane zawarte w systemie EKS są odzwierciedleniem aktualnej sytuacji i stanu przed bezpośrednim rozpoczęciem danej służby zmianowej. Dane te uwzględniają wszystkich funkcjonariuszy, łącznie z kierownikiem zmiany, którzy planowo winni stawić się do służby, bez funkcjonariuszy nieobecnych, których powód nieobecności znany był przed rozpoczęciem losowania w powyższym systemie.

Przyczynami mniejszej liczby funkcjonariuszy obecnych na zmianie, od liczby funkcjonariuszy zaplanowanych na zmianę, czy od „technologicznej” liczby funkcjonariuszy w wariancie minimalnym, były nieobecności funkcjonariuszy, powodowane przypadkami: urlopów na żądanie, absencji chorobowych, zwolnień ze służby (z powodu: narodzenia dziecka, opieki, pogrzebu babci, honorowego krwiodawstwa), odbiorów godzin nadliczbowych.

Odnosząc się do ewentualnego wpływu mniejszej liczby funkcjonariuszy obecnych na zmianie w stosunku do liczby funkcjonariuszy zaplanowanych, na wykonanie mniejszej ilości pojazdów przyjmowanych od optymalnej liczby pojazdów przyjmowanych, pan Wojciech Stadnik – Zastępca Naczelnika Urzędu, podał m.in., że w ocenie Kierowników OC w Medyce i w Korczowej, mniejsza liczba funkcjonariuszy obecnych na służbie, w stosunku do liczby funkcjonariuszy zaplanowanych, nie miała wpływu na ilość odprawionych pojazdów. Na poziomie kierownika zmiany podejmowano odpowiednie działania, jak m.in. przydział stanowisk w sposób umożliwiający zachowanie płynności odpraw.

Wyjaśniając przyczyny, dla których w sytuacjach czasu oczekiwania w kolejce na odprawę samochodu osobowego powyżej 2 godzin, nie zapewniono tzw. „obsady optymalnej” niezbędnej do obsługi ruchu³⁴ (która dla OC w Korczowej określona jest liczbą 38 funkcjonariuszy, a dla OC w Medyce liczbą 51 funkcjonariuszy), Naczelnik Urzędu podał m.in., że zgodnie z brzmieniem definicji „obsada optymalna” jest to wartość obejmująca liczbę funkcjonariuszy przewidzianą do obsadzenia wszystkich stanowisk kontrolnych w przejściu granicznym, we wszystkich kategoriach i kierunkach ruchu, w przypadku wystąpienia jednocześnie maksymalnego

³³ Określonej w dokumencie zatwierdzonym w dniu 22.06.2015 r., przez Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej.

³⁴ Tzw. „obsady optymalne” do obsługi ruchu określone zostały w dokumentach podpisanych, przez Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, w dniach 22.06.2015 r. i 21.10.2016 r.

natężenia odpraw. Mając na uwadze doświadczenie w kierowaniu przejściami granicznymi, jak dotychczas, taka sytuacja nie wystąpiła, w związku z czym przekierowanie maksymalnej liczby funkcjonariuszy, w przypadku epizodycznego spiętrzenia ruchu, nie znajduje uzasadnienia. Podsumowując, podejmowane działania były i są adekwatne do zaistniałej sytuacji i przeprowadzane są zgodnie z zasadą efektywnego gospodarowania zasobami kadrowymi.

Ustalono, że w sytuacjach zwiększonego natężenia ruchu, w OC w Medyce i w Korczowej, podejmowano m.in. następujące działania: utrzymywano bieżący kontakt ze stroną ukraińską (dalej stroną UA), aktywowano wsparcie kadrowe z administracji OC, uruchamiano SWO na poziomie I stopnia, elastyczne zarządzanie zmianą (w tym przesunięcia funkcjonariuszy ze stanowisk, na których natężenie ruchu było mniejsze), łączono stanowiska, polecano pracę w godzinach nadliczbowych, wyznaczano funkcjonariuszom dodatkowych służb zmiany harmonogramu (celem optymalnego wzmocnienia zmian), wzmacniano obsady zmian funkcjonariuszami z GRK.

(akta kontroli: str. 876-910, 916-917, 960-983, 988-1024)

W wyniku analizy raportów dziennych (w postaci wydruku z EKS) 10 służb (zmian) w OC w Medyce i 10 służb w OC w Korczowej, z okresu II połowy 2018 r., o największym natężeniu ruchu, stwierdzono m.in., że w:

a) OC w Medyce:

- na 8 zmianach (tj. 80% ogólnej liczby badanych służb), liczba obecnych na zmianie funkcjonariuszy była mniejsza od „technologicznej” liczby 25³⁵ funkcjonariuszy w wariancie minimalnym (wahała się od 20 do 23, oraz na pojedynczych zmianach wynosiła 27 i 32),
- na 4 zmianach, nie wprowadzano wszystkich podróży do systemu SOC-O³⁶,
- na 10 zmianach (tj. 100% ogólnej liczby badanych służb) nie zrealizowano „optymalnej ilości pojazdów”, która wynosi 800,
- nie wystąpiły problemy techniczne, kadrowe, czy organizacyjne, powodujące wyłączenie funkcjonariuszy UC-S³⁷, z wykonywania zadań, związanych z odprawą graniczną³⁸,

b) OC w Korczowej:

- na 8 zmianach (tj. 80% ogólnej liczby badanych służb), liczba obecnych na zmianie funkcjonariuszy była mniejsza od „technologicznej” liczby 25³⁹ funkcjonariuszy w wariancie minimalnym (wahała się od 21 do 24, oraz na pojedynczych zmianach wynosiła 29 i 25),
- na 9 zmianach (tj. 90% ogólnej liczby badanych służb) nie zrealizowano „optymalnej ilości pojazdów”, która wynosi 850,
- nie wystąpiły problemy techniczne, kadrowe, czy organizacyjne, powodujące wyłączenie funkcjonariuszy UC-S, z wykonywania zadań, związanych z odprawą graniczną.

³⁵ Określonej w dokumentach podpisanych w dniach 25.03.2018 r. i 26.10.2018 r., przez Kierownika Oddziału Celnego w Medyce i Komendanta Placówki Straży Granicznej w Medyce.

³⁶ System Odpraw Celnych – Osobowych.

³⁷ Od marca 2017 r., to funkcjonariusze celno-skarbowi.

³⁸ Pan Wojciech Stadnik – Zastępca Naczelnika Urzędu, podał, że posiadane źródła i materiały Urzędu, nie obejmują danych dotyczących występowania „martwych okresów”, a co za tym idzie, nie ma możliwości systemowego ustalenia ich liczby i przyczyn. W ramach sprawowanego nadzoru służbowego, wystąpienie takiego zjawiska zostałoby zidentyfikowane. W ramach sprawowanych nadzorów w okresie od stycznia 2015 r. do grudnia 2018 r., nie stwierdzono wystąpienia takich okresów.

³⁹ Określonej w dokumentach podpisanych w dniach 30.03.2018 r. i 30.10.2018 r., przez Kierownika Oddziału Celnego w Korczowej i Komendanta Placówki Straży Granicznej w Korczowej.

Ustalono, że przyczynami mniejszej liczby funkcjonariuszy obecnych na zmianie, od „technologicznej” liczby funkcjonariuszy w wariancie minimalnym, były nieobecności funkcjonariuszy, powodowane przypadkami: urlopów na żądanie, absencji chorobowych, wykonywaniem okresowych badań lekarskich.

Naczelnik Urzędu, podał, że:

- przyczynami nie zrealizowania „optymalnych ilości pojazdów”, były m.in.: zwiększony udział w odprawach pojazdów typu „bus”, przewożących znaczną ilość osób, podwyższenie poziomu kontroli i wzmożone działania kontrolne pod kątem ASF, wzmożone działania kontrolne w ramach operacji Goalkeeper (w związku z Mistrzostwami Świata w Piłce Nożnej FIFA 2018⁴⁰) w okresie od 01.06.2018 r. do 31.07. 2018 r., brak zapewnienia właściwej podaży pojazdów przez stronę UA, oraz, że

- dopuszczona została możliwość odstąpienia⁴¹ od obligatoryjnego ewidencjonowania w systemie SOC-O wszystkich podróży przekraczających granicę w autokarach. Powyższy tryb postępowania miał zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy obsada zmianowa na służbie była niższa niż zdefiniowany dla tut. Oddziału celnego poziom minimalny (tj. poniżej 25 funkcjonariuszy), albo gdy dynamiczny wzrost natężenia ruchu granicznego mógłby spowodować istotne obniżenie płynności ruchu na przejściu granicznym. Stosowanie powyższego trybu nie miało negatywnego wpływu na jakość prowadzonej kontroli granicznej. Do SOC-O każdorazowo wprowadzane były dane pojazdu oraz osób stanowiących obsługę pojazdu (kierowcy, mechanika, pilota) i w przypadku, gdy po dokonaniu rejestracji pojazdu, w systemie pojawiła się aktywna informacja „Alarmy, Alarmy CERO”, wówczas obligatoryjnemu ewidencjonowaniu podlegali wszyscy pasażerowie autokaru.

(akta kontroli: str. 876-880, 916-982, 984-987)

1.2 Realizacja obowiązku szkolenia funkcjonariuszy celnych w zakresie tematyki związanej z kontrolą ruchu osobowego

Ustalono, że w Urzędzie wyłączną formą motywacji do nauki języków obcych pozostawał udział (delegowanie) funkcjonariuszy UC-S ze znajomością języka obcego, na różnego rodzaju praktyki/wizyty studyjne do innych państw, uczestniczenie w projektach/programach zagranicznych⁴² (np. Celbet2), czy podczas wizytacji przedstawicieli zagranicznych służb, udział w obsłudze misji w charakterze ekspertów (tłumaczy).

W wyjaśnieniu udzielonym w tej sprawie, Naczelnik Urzędu powołał się na jednostkę redakcyjną art. 154 ust. 1 pkt. 3 ustawy o KAS⁴³, który określał, że w okresie służby przygotowawczej funkcjonariusz jest obowiązany złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin ze znajomości języka obcego, albo przedłożyć dokument potwierdzający znajomość języka obcego, w stopniu umożliwiającym wykonywanie obowiązków służbowych. Naczelnik Urzędu podał, że również funkcjonariusze kierowani na szkolenie specjalistyczne do mianowania na pierwszy stopień w korpusie oficerów

⁴⁰ W piśmie z dnia 18.05.2018 r., adresowanym m.in. do Naczelników Urzędów Celno-Skarbowych, Dyrektor Departamentu Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej, polecił w okresie trwania Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej 2018 r., podjęcie we wszystkich urzędach celno-skarbowych wzmożonych działań kontrolnych, m.in. poprzez: podwyższenie poziomu kontroli towarów, środków transportu i osób.

⁴¹ W poleceniu Naczelnika Urzędu, z dnia 22.05.2018 r.

⁴² W tym: a) w okresie 20 – 24.03.2017 r., udział 2 funkcjonariuszy w operacji „SONIC4”, w Dover w Wielkiej Brytanii, b) udział funkcjonariuszy w konferencji zorganizowanej przez Węgierską Administrację Celną w Debreczynie, w dniach 21-22.03.2019 r.

⁴³ Ustawa z dnia 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

młodszych zobowiązani są do ukończenia - w Usłudze Zdalnej Edukacji Resortu Finansów „Atena 2”⁴⁴ – jednego ze szkoleń e-learningowych: Daily English A2 – In the city, Daily English B1 – Other people and you, Deutsch im Alltag A2, Deutsch im Alltag B1.

W okresie objętym kontrolą, w Urzędzie organizowano dla funkcjonariuszy następujące szkolenia językowe:

- nabór na kurs języka angielskiego, w lutym 2016 r.
- E-szkolenie język angielski na służbie, w lipcu 2016 r.,
- z języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym, w kwietniu 2018 r.,
- Ekspreski-Celbet – język angielski w stopniu komunikatywnym, w październiku 2018 r.

W latach 2015–2018, w zakresie języka angielskiego ukończyło szkolenia:

a) elearningowe ATENA2:

- 5 funkcjonariuszy z OC w Korczowej, w tym w roku: 2015 – 1, 2016 – 3 i 2018 – 1,
- 1 funkcjonariusz z OC w Medyce, w roku 2018,

b) w Krajowej Szkole Skarbowości: 4 funkcjonariuszy z OC w Medyce i 2 funkcjonariuszy z OC w Korczowej (wszyscy w roku 2018).

Ustalono, że liczba funkcjonariuszy celnych związanych z kontrolą ruchu osobowego, którzy posiadali znajomość języków obcych⁴⁵, wynosiła:

a) w OC w Medyce, w zakresie języka:

- angielskiego: w roku 2015 – 85 {w tym 17 – biegłą (1 certyfikat), 44 – średnią i 24 – słabą}, w roku 2018 - 90 {w tym 20 – biegłą (2 certyfikat), 46 – średnią i 24 – słabą},
- rosyjskiego: w roku 2015 – 29 {w tym 2 – biegłą (1 certyfikat), 17 – średnią i 10 – słabą}, w roku 2018 - 28 (w tym 2 – biegłą (1 certyfikat), 15 – średnią i 11 – słabą},
- niemieckiego: w roku 2015 – 34 (w tym 7 – biegłą, 22 – średnią i 5 – słabą), w roku 2018 - 35 (w tym 8 – biegłą, 23 – średnią i 4 – słabą),

b) w OC w Korczowej, w zakresie języka(ów):

- angielskiego: w roku 2015 – 88 {w tym 7 – biegłą (1 certyfikat), 52 – średnią i 29 – słabą}, w roku 2018 - 91 {w tym 12 – biegłą (2 certyfikat), 45 – średnią i 34 – słabą},
- rosyjskiego: w roku 2015 – 19 (w tym 1 – biegłą, 13 – średnią i 5 – słabą), w roku 2018 - 16 (w tym 1 – biegłą, 11 – średnią i 4 – słabą),
- ukraińskiego: w latach 2015-2018, 1 funkcjonariusz, ze znajomością biegłą (filologia ukraińska),
- słowiańskich: w latach 2015-2018: 1 funkcjonariusz (filologia słowiańska),
- niemieckiego: w roku 2015 – 49 (w tym 17 – biegłą, 27 – średnią i 5 – słabą), w roku 2018 - 45 (w tym 13 – biegłą, 30 – średnią i 2 – słabą)⁴⁶.

Ustalono, że w latach 2015–2018:

1) w Oddziale Celnym w Medyce, w badanych latach, przeszkolonych zostało ogółem 1.534 funkcjonariuszy celno-skarbowych, w tym:

a) w roku 2015, 503 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:

⁴⁴ W dniu 01.03.2013 r., Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów we współpracy z Departamentem Służby Celnej i Departamentem Informatyki uruchomiło w intranecie resortu „Usługę Zdalnej Edukacji Resortu finansów ATENA2”, dostępną dla wszystkich pracowników i funkcjonariuszy celnych resortu finansów.

⁴⁵ Tj. w zakresie języków: angielskiego, rosyjskiego, ukraińskiego, języków słowiańskich (sławistyki), niemieckiego.

⁴⁶ Wyjaśnienie skierowane do Naczelnika Urzędu, zawierało również żądanie wskazania procentowego udziału funkcjonariuszy celnych, którzy odbyli szkolenia językowe, spośród funkcjonariuszy bezpośrednio związanych z kontrolą ruchu osobowego. W załączonych materiałach, nie uwzględniono takich danych.

- Zasad dokonywania odpraw w procedurze Tax Free oraz Zasad profesjonalnej obsługi klienta i standardów kultury osobistej (93 funkcjonariuszy, co stanowiło 57%⁴⁷ zatrudnionych),

- Analizy ryzyka podczas typowania do kontroli z inicjatywy własnej (108 funkcjonariuszy, co stanowiło 66% zatrudnionych),

- Kontroli produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego (97 funkcjonariuszy, co stanowiło ok. 60% zatrudnionych funkcjonariuszy),

- Przydziału i wykorzystania sprzętu specjalistycznego w Budynku Kontroli Szczegółowej oraz Zasad odpraw w systemie SOC-O⁴⁸ (92 funkcjonariuszy, co stanowiło 56% zatrudnionych),

b) w roku 2016, 315 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:

- Trybu potwierdzania wywozu towarów w ramach Tax Free, Statusu towarów unijny/nieunijny (98 funkcjonariuszy, co stanowiło 61% zatrudnionych),

- Sposobu realizacji ustawy o cudzoziemcach, typach wiz, rodzajach kart pobytu (91 funkcjonariuszy, co stanowiło około 57% zatrudnionych),

- Zasad zawracania pojazdów przez Straż Graniczną ze względu na stan techniczny, Charakterystyki oraz organizacji i technologii ruchu granicznego i odpraw celnych (94 funkcjonariuszy, co stanowiło około 59% zatrudnionych),

c) w roku 2017, 255 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:

- Ujawnień i miejsc ukrycia towarów w pojeździe (107 funkcjonariuszy, co stanowiło 71% zatrudnionych),

- Zasad profesjonalnej obsługi klienta, standardów kultury osobistej, Prawidłowości i kompletności wprowadzania danych do systemu SOC-O, Ochrony radiologicznej, obsługi i interpretacji obrazów – skanerów do przedmiotów, bagaży, przesyłek (82 funkcjonariuszy, co stanowiło około 55% zatrudnionych),

- Obsługi endoskopów (27 funkcjonariuszy, co stanowiło 18% zatrudnionych),

d) w roku 2018, 461 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:

- Kultury i zachowania w służbie funkcjonariuszy celno-skarbowych, Trybu postępowania w przypadku ujawnienia w ramach Tax Free towaru w postaci proszku tytoniowego o nazwie handlowej Metal Powder Sin Titanum (102 funkcjonariuszy, co stanowiło 55% zatrudnionych),

- Wzmocnienia kontroli podróźnych pod kątem możliwości wwozu artykułów pochodzenia zwierzęcego i rozprzestrzeniania ASF, Zasad prawidłowego dokumentowania w systemach informatycznych (95 funkcjonariuszy, co stanowiło około 51% zatrudnionych),

- Zmiany organizacji kontroli granicznej (103 funkcjonariuszy, co stanowiło około 56% zatrudnionych),

- Obsługi RTG (31 funkcjonariuszy, co stanowiło około 17% zatrudnionych),

2) w Oddziale Celnym w Korczowej, w badanych latach, przeszkolonych zostało ogółem 9.416 funkcjonariuszy celno-skarbowych, w tym:

a) w roku 2015, 3.998 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:

- Zasad kierowania pojazdów do kontroli w ruchu osobowym, Trybu rejestracji ujawnień w EKS, Zasad profesjonalnej obsługi klienta, standardów kultury osobistej (103 funkcjonariuszy, co stanowiło około 64% zatrudnionych),

- Praktycznej realizacji zasad współdziałania ze Strażą Graniczną, Polityki kryminalnej, Zasad obrotu towarami strategicznymi, Zasad kontroli wwożonego paliwa, Podwójnej rejestracji tej samej osoby w SOC-O, Zasad zachowania bezpieczeństwa danych w trakcie obsługi systemów informatycznych (99 funkcjonariuszy, co stanowiło około 62% zatrudnionych),

⁴⁷ Procent zatrudnionych, wyliczono na podstawie stanu zatrudnienia w dniach 31 grudnia w latach 2015, 2016, 2017 i 2018.

⁴⁸ System Odpraw Celnych-Osobowych.

- Zasad przeprowadzania kontroli szczegółowej, Przewozu broni i amunicji przez granicę, Procedury 'ucieczki', Nowych skierowań w podsystemie SOC-O o SOC-T (91 funkcjonariuszy, co stanowiło około 57% zatrudnionych),
- Zagrożenia wynikające z handlu ludźmi, Falszerstw dokumentów towarzyszących zwierzętom domowym przemieszczającym się w ramach obrotu niehandlowego z krajów trzecich na obszar Unii Europejskiej, Dyscyplina służby, ogólne zachowanie funkcjonariuszy celnych (119 funkcjonariuszy, co stanowiło około 74% zatrudnionych),
- b) w roku 2016, 2.038 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:
 - Miejsc ukrycia przemytu w elementach konstrukcyjnych pojazdów, Obsługi punktów e-klient, Rozpoznawania, wykrywania, zapobiegania i ścigania przestępstw narkotykowych, Bieżącej współpracy z Placówką Straży Granicznej w Korczowej, Zagadnień Związanych z wprowadzeniem Unijnego Kodeksu Celnego (95 funkcjonariuszy, co stanowiło około 60% zatrudnionych),
 - Wewnątrzwspólnotowej dostawy środków odurzających i substancji psychotropowych, Autentyczności dokumentów uprawniających do przekraczania granicy, Zasad współdziałania ze Strażą Graniczną z uwzględnieniem procedury „ucieczki” (101 funkcjonariuszy, co stanowiło około 63% zatrudnionych),
- c) w roku 2017, 1.894 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:
 - Transgranicznego przemieszczania odpadów, Najczęściej występujących błędów i poprawek w sporządzanej dokumentacji, Zasad sprawowania kontroli pojazdów, Zasad okazjonalnego przywozu paliwa w okresie miesięcznym i dobowym, Bezpieczeństwa teleinformatycznego (112 funkcjonariuszy, co stanowiło około 73% zatrudnionych),
 - Wytycznych związanych ze zobowiązaniem cudzoziemca do powrotu, Bezpieczeństwa teleinformatycznego (86 funkcjonariuszy, co stanowiło około 56% zatrudnionych),
- d) w roku 2018, 1.486 funkcjonariuszy, m.in. w tematach:
 - Zasad wystawiania mandatów karnych, Wyeliminowania zjawiska odpraw sekwencyjnych, Przepisów o ochronie danych osobowych (86), co stanowiło około 45% zatrudnionych funkcjonariuszy,
 - Prawdowości i kompletności wprowadzania danych do SOC-O, Sposobu dokumentowania/obsługi systemu EKS (68 funkcjonariuszy, co stanowiło około 36% zatrudnionych),
 - Przypisywania sprawcy odpowiedzialności za popełnione czyny zabronione, Zasad kontroli paliwa ze zwolnieniem należności celno-podatkowych, Postępowania przy stwierdzeniu nieprawidłowości przy przemieszczaniu zwierząt domowych towarzyszących podróżnym, Nadzoru nad podróżnymi i pojazdami przemieszczającymi się w ruchu osobowym, Zasad profesjonalnej obsługi klienta (86 funkcjonariuszy, co stanowiło około 45% zatrudnionych),
 - Trybu wystawiania mandatów pospolitych, Metodyki przeprowadzania kontroli przy użyciu specjalistycznego sprzętu (124 funkcjonariuszy, co stanowiło około 65% zatrudnionych).

(akta kontroli: str. 1025-1045, 1682-1687, 1725-1727)

1.3 Nadzór i kontrola nad funkcjonariuszami celnymi dokonującymi odpraw podróżnych

W latach 2015-2018, Referat Kontroli Wewnętrznej Urzędu Celnego w Przemyśle (od roku 2017 – Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie), zrealizował 8 kontroli w OC w Medyce i 7 kontroli w OC w Korczowej. Problematyka postępowań kontrolnych obejmowała m.in.: prawidłowość rejestrowania pojazdów w ruchu osobowym, prawidłowość realizacji zastrzeżeń w systemach informatycznych

SOC-O i SKR, prawidłowość sprawowania kontroli celnej towarów przy potwierdzaniu dokumentów Tax Free, weryfikacje zupełności wpisów w systemie SOC-O, skuteczność analizy ryzyka na stanowiskach kontrolnych w ruchu osobowym

i efektywności skierowań do BKS, procedury kontrolne na stanowiskach odpraw autokarów i dalekobieżnych kursowych w ruchu osobowym, prawidłowość nakładania kar grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe, wydłużone czasy oczekiwania przy przekraczaniu granicy oraz możliwości ich ograniczania (realizacja⁴⁹ styczeń-luty 2018 r.). W wyniku kontroli zostały wydane m.in. polecenia (zalecenia) organu kontrolującego, dot. m.in. „podjęcia działań naprawczych”, „podjęcia działań eliminujących powstałe nieprawidłowości”, czy „podjęcia działań mających na celu zwiększenie skuteczności i efektywności typowań do kontroli przez Superwizorów”⁵⁰.

W wyniku kontroli funkcjonalnej w ramach nadzoru służbowego, w latach 2015-2018, odnotowano (udokumentowano) łącznie w Elektronicznej Ewidencji Kontroli Funkcjonalnej i teczce tematycznej:

a) w OC w Medyce:

- w roku 2015, 355 kontroli, w tym 50 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
 - w roku 2016, 801 kontroli, w tym 54 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
 - w roku 2017, 1.195 kontroli, w tym 43 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
 - w roku 2018, 866 kontroli, w tym 33 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
- które dotyczyły m.in.: ujawnień towarów akcyzowych i konfiskaty produktów pochodzenia zwierzęcego (w wyniku skierowań do powtórnej kontroli celnej), braków skierowań do BKS, pomimo aktywnego zastrzeżenia systemowego, niepoprawnych rejestracji pojazdu w systemie SOC-O, przypadków niezamkniętych rekordów w systemie SOC-O,

b) OC w Korczowej:

- w roku 2015, 658 kontroli, w tym 53 z uchybieniami/nieprawidłowościami, ,
 - w roku 2016, 747 kontroli, w tym 43 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
 - w roku 2017, 382 kontrole w tym 35 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
 - w roku 2018, 539 kontroli, w tym 23 z uchybieniami/nieprawidłowościami,
- które dotyczyły m.in.: ujawnień towarów akcyzowych (w wyniku skierowań do powtórnej kontroli celnej) oraz nieprawidłowości w sposobie realizacji czynności kontrolnych na pasie zgłoszeniowym.

W latach 2015-2018, do Urzędu wpłynęło 89 skarg, dotyczących postępowań funkcjonariuszy OC w Medyce i Korczowej. Skargi dotyczyły m.in.: aroganckiego

⁴⁹ Kontrola obejmowała m.in. oględziny ścieżek kontrolnych i stanowisk kontrolnych, obsady kadrowej, ilości dostępnych i czynnych pasów, obciążenia stanowisk, w tym udziału innych służb granicznych, organizacji pracy, czasów obsługi i oczekiwania pojazdów na przejściu drogowym oraz do szlabanu wjazdowego, sposobów obliczania tych czasów. W zakresie organizacji kontroli i obsady kadrowej, stwierdzono, że nie są obsadzane w sposób optymalny wszystkie stanowiska. Analiza wykazała, że w przypadku zwiększenia kolejki zauważalna jest niewystarczająca obsada kadrowa. W zakresie sposobów obliczania czasów oczekiwania i SWO, stwierdzono rozbieżności, polegające na przyjęciu w Medyce czasu oczekiwania przed szlabanem wjazdowym i na terenie przejścia, natomiast w Korczowej, czasu oczekiwania do pierwszego stanowiska kontrolnego. W zakresie regulacji wewnętrznych kontrola wykazała rozbieżności pomiędzy wytycznymi Departamentu Cel MF, które mówią o podawaniu czasów na przekroczenie granicy, natomiast portal internetowy granica.gov.pl informuje o czasie oczekiwania na rozpoczęcie kontroli. W ramach oceny SWO ustalono, że istnieje niespójność pomiędzy informacjami podawanymi na stronach internetowych przez stronę PL i UA.

⁵⁰ Zadaniem funkcjonariusza na stanowisku Superwizora jest typowanie pojazdów i podróży (o wysokim poziomie ryzyka naruszenia przepisów) do kontroli szczegółowej oraz określenie jej zakresu. Miernikami oceny pracy na tym stanowisku są: a) skuteczność typowań, tj. liczba wytypowanych pojazdów z wynikiem pozytywnym w stosunku do liczby wszystkich wytypowanych pojazdów (nie mniejsza niż średnia skuteczność typowań w OC, powiększona o 20%), b) efektywność typowań, tj. ilość towarów ujawnionych w wyniku kontroli z typowania (nie mniejsza niż średnia wielkość ujawnienia w OC, powiększona o 20%). Skierowanie pojazdu lub osoby do kontroli szczegółowej przez Superwizora, ma charakter nadrzędny w stosunku do innych skierowań poza systemowych i nie może być anulowane, ani zastąpione.

zachowania, użycia urządzenia do wykrywania przemytu wbrew woli skarżącej, zatrzymania podczas kontroli celnej: orzechów włoskich, 50 szt. jajek, zasadności kierowania do kontroli szczegółowej, niewłaściwego zachowania funkcjonariusza (najczęstszy zarzut), przekroczenia uprawnień, nadużywania władzy, zatrzymania papierosów, naruszenie godności osobistej podróżnej poprzez dotykane miejsc intymnych przez funkcjonariuszkę bez użycia rękawiczek.

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających:

- a) w 75 przypadkach skargi uznano za bezzasadne,
- b) w 10 przypadkach skargi pozostawiono bez rozpatrzenia, w związku z:
 - nie uzupełnieniem braków formalnych przez stronę (strony nie podejmowały korespondencji dotyczącej wezwania do uzupełnienia, bądź nie podejmowały czynności dotyczących uzupełnienia skargi) – 9 przypadków, oraz
 - brakiem adresu wnoszącego skargę – 1 przypadek,
- c) w 3 następujących przypadkach skargę uznano „za częściowo zasadną”:
 - skarga z 21.10.2016 r., dotycząca niestosownego zachowania i opieszałości pracy funkcjonariusza z OC w Korczowej⁵¹,
 - skarga z 02.10.2017 r., dotycząca długiego czasu oczekiwania i pobieżnej rewizji bagażu (zachowanie funkcjonariuszy z OC w Korczowej), uznanie skargi odnosiło się do zakresu „pobieżnej kontroli”,
 - skarga z 24.09.2018 r., dotycząca naruszenia godności osobistej podróżnej poprzez dotykane miejsc intymnych przez funkcjonariuszkę bez użycia rękawiczek, uznanie skargi odnosiło się do zakresu przeszukania osobistego bez użycia rękawiczek⁵²,
- d) w 1 przypadku, skargi z 19.04.2016 r., dotyczącej odmowy potwierdzenia dokumentów Tax Free – nie wskazano sposobu jej załatwienia.

(akta kontroli: str. 1046-1073, 1380-1390, 1688-1724)

1.4 Efektywność współpracy między Służbą Celną, a innymi służbami państwowymi w zakresie zaangażowania w zadania obejmujące dokonywanie odpraw na drogowych przejściach granicznych w Medyce i Korczowej

W ramach technologii odpraw w dpj w Medyce i dpj w Korczowej, uwzględniono w szczególności:

- obowiązujące limity pojazdów odprawianych na jednej zmianie,
- siły i środki SG i SC niezbędne do zapewnienia płynności ruchu z uwzględnieniem okresowych zmian w jego natężeniu, w szczególności na pasach Tax Free,
- procedury awaryjne, na wypadek możliwości zapewnienia określonych sił i środków do odprawy granicznej i celnej,
- wspólny dla SG i SC średni czas odprawy pasażera i środka transportu w ruchu osobowym,
- możliwość dokonywania odpraw na jak największej liczbie pasów ruchu,
- eliminowanie przypadków dublowania się czynności SG i SC związanych z odprawą osób i środków transportu,
- spójne przygotowanie procedury standardowej i uproszczonej,

⁵¹ Dyrektor IC w Przemyśle, w toku wydanego rozstrzygnięcia zalecił podjąć wobec funkcjonariusza odpowiednie działania mające na celu zwiększenie nadzoru i dyscypliny w zakresie odnoszenia się do podróżnych w trakcie odprawy celnej, pomimo, że na podstawie zebranego materiału, nie można było uznać zarzutów skarżącego za udowodnione.

⁵² Skarga w zakresie zarzutu została uznana za nieudowodnioną, jednak Naczelnik PUCS w Przemyśle przekazał polecenie obligujące do przypomnienia funkcjonariuszom w ramach szkolenia wewnętrznego, obowiązujących wytycznych w zakresie kontroli, organizacji pracy na stanowisku służbowym i podejmowanych czynności kontrolnych, w szczególności dotyczących przeszukania osoby.

- procedury wzajemnego informowania się o ujawnieniu przypadków pozostających we właściwości drugiej służby.

Ustalono, że w ramach współpracy przedstawicieli Służby Celnej i Straży Granicznej, zorganizowano wspólne narady i spotkania robocze, w tym w roku: 2015 – 425, 2016 – 532, 2017 – 275 i 2018 – 169. Tematyką tych spotkań były m.in.: zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na dpg, zmiana przeznaczenia pasa „zielonego” na pas z tradycyjnym systemem kontroli, organizacja ruchu oraz współdziałanie w trakcie siłowego przekroczenia granicy, przeciwdziałanie bezprawnemu przewozowi przez granicę broni, amunicji i materiałów wybuchowych, technologie odpraw w dpg, wdrożenie rozwiązań eliminujących zakłócenie płynności ruchu granicznego, omówienie współpracy związanej z likwidacją „zielonych” pasów, występowanie spiętrzeń w ruchu granicznym, inne.

W roku 2018 miały miejsce 2 spotkania robocze przedstawicieli Służb Granicznych Celných Polski i Ukrainy (w dniu 06.12.2018 r. na dpg w Medyce i 17.12.2018 r. na dpg w Korczowej), z udziałem Komendantów placówek SG i Kierowników OC w Medyce i Korczowej, Komendantem Oddziału PSGU⁵³ w Szeginiach, Komendantem Placówki PSGU w Szeginiach i Naczelnikiem PCSU⁵⁴ w Mościskach, w wyniku których ustalono m.in. zachowanie rytmiki odpraw granicznych i celnych oraz ustalono doraźne rozwiązania usprawniające kontrolę w przejściach granicznych.

Od 01.01.2015 r., obowiązywała Decyzja nr 20/2015, Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu, która ustalała tryb i harmonogram rotacji funkcjonariuszy celnych w ramach Izby Celnej w Przemyślu⁵⁵.

W przypadku występowania braków kadrowych m.in. w oddziałach celnych, dokonywano przesunięć kadrowych, w celu zapewnienia realizacji zadań obejmujących czynności odpraw na dpg⁵⁶.

Pan Artur Jasiński – Zastępca Naczelnika Urzędu, w wyjaśnieniu podał m.in., że w przypadku konieczności delegowania wzmocnienia kadrowego oddziałów celnych, na poziomie Urzędu Celnego w Przemyślu, przeprowadzana była analiza obciążenia pracą w wewnętrznych komórkach organizacyjnych. Na podstawie wyników analizy typowane były komórki, z których rekrutowane było wsparcie kadrowe. Z uwagi na dużą fluktuację kadr, jak i konieczność realizacji wytycznych, celów i mierników, nie było możliwości sztywnego ustalenia wykazu komórek. Wewnętrzne komórki, z których rekrutowane było wsparcie to: Referat Dochodzeniowo-Śledczy, Referat Dozoru, Referat Oceny Ryzyka i Kontroli Przedsiębiorców, Referat Akcyzy i Gier, Referat Przeznaczeń Celných i Obsługi Przedsiębiorców, Referat Ogólny i Informatyki oraz Referat Kontroli Wewnętrznej. Obsada kadrowa wyżej wymienionych komórek, stanowiła około 16% stanu etatowego Urzędu Celnego w Przemyślu.

Ustalono, że w OC w Medyce i w Korczowej:

- w latach 2015-2018, liczby funkcjonariuszy przesuniętych czasowo w ramach wsparcia kadrowego w podległych placówkach SC, wahały się 1 do 13 (w OC w Medyce) i od 5 do 30 (w OC w Korczowej),

⁵³ Państwowa Straż Graniczna Ukrainy.

⁵⁴ Państwowa Służba Celna Ukrainy.

⁵⁵ Decyzja nr 20/2015 Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu, z dnia 03.03.2015 r., w sprawie rotacji zasobów kadrowych pomiędzy jednostkami organizacyjnymi w ramach Izby Celnej w Przemyślu, z mocą obowiązującą od 01.01.2015 r.

⁵⁶ Tak było np. w czerwcu 2016 r., gdzie czterokrotnie Naczelnik Urzędu Celnego w Przemyślu „mając na względzie potrzeby Służby Celnej oraz konieczność zapewnienia odpowiedniej obsady kadrowej, niezbędnej do prawidłowej realizacji zadań”, wyznaczał (zmieniał) miejsce wykonywania obowiązków służbowych: z OC w Medyce do OC w Korczowej (dwukrotnie) i z OC w Przemyślu do OC w Korczowej (dwukrotnie).

- w latach 2015-2016, liczby funkcjonariuszy czasowo oddelegowanych z komórek wewnętrznych Urzędu/Izby, wahały się od 17 do 33 (do OC w Medyce) i od 23 do 42 (do OC w Korczowej).

Współdziałanie z SG przy przeprowadzaniu i wykorzystywaniu produktów analizy ryzyka wobec osób i środków transportu przekraczających granicę odbywa się na podstawie Porozumienia, zawartego pomiędzy Komendantem Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle a Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie w sprawie *zasad współdziałania*⁵⁷

W roku 2018, statystyka wzajemnych informacji dotyczących obecnej i spodziewanej sytuacji na dpg przekazanych po rozpoczęciu lub zakończeniu służby w ramach współpracy Służby Celnej i Straży Granicznej, była następująca:

a) informacje przekazane przez SG dla KAS – w liczbie 2.100, które dotyczyły:

- zawrócenia pojazdów/osób – 20129/35646,
- ujawnienia przestępstw i wykroczeń celnych i skarbowych – 2.355,
- przekroczenia granicy przez osoby/pojazdy – 142,
- arkuszy meldunkowych – 162,
- wniosków o zdjęcie zamknięć celnych – 1.923,
- inne – 2.140,

b) informacje przekazane przez KAS dla SG – w liczbie 2.229, które dotyczyły:

- zawrócenia pojazdów/osób – 14194/28243,
- ujawnienia przestępstw i wykroczeń celnych i skarbowych – 1.291,
- przekroczenia granicy przez osoby/pojazdy – 81,
- arkuszy meldunkowych – 30,
- wniosków o zdjęcie zamknięć celnych – 1.923,
- inne – 1.830.

W wyjaśnieniu będącym odpowiedzią na pytanie: czy Dyrektor Izby Celnej w Przemyśle (Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego) w oparciu o ustalone limity odpraw i średnie czasy odpraw środka transportu w ruchu osobowym (oddzielnie dla każdego przejścia) opracował parametry stanowiące podstawę do systematycznej poprawy przepustowości przejść granicznych, pan Artur Jasiński – Zastępca Naczelnika Urzędu, podał m.in.:

- odnośnie OC w Korczowej: obowiązujące limity dla dpg w Korczowej, podlegają stałemu monitorowaniu. Na poziomie lokalnym, na przełomie kilku lat odbywały się spotkania i podejmowano uzgodnienia w zakresie określenia minimalnych ilości odprawianych środków transportu, jednakże jest to proces podlegający ciągłej modyfikacji i bezpośrednio uzależniony od zmieniającej się technologii odpraw,
- odnośnie dpg w Medyce: w OC w Medyce podejmowane są działania mające na celu zminimalizowanie ryzyka zakłócenia płynności ruchu. W okresie objętym kontrolą, na bieżąco prowadzone były analizy w zakresie możliwości przepustowości przejścia.

Ustalono, że w Oddziałach Celnych w Medyce i w Korczowej, w przebiegu 10 służb o największym natężeniu ruchu, w II połowie 2016 r.:

1) na dpg w Medyce:

⁵⁷ Porozumienie z dnia 22.02.2018 r., pomiędzy Komendantem Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle a Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie w sprawie zasad współdziałania. W jego jednostce redakcyjnej § 2 pkt 9, strony postanowiły, że współdziałanie polega m.in. na wymianie informacji, w tym produktów analizy ryzyka oraz informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, a także danych osobowych oraz innych informacji umożliwiających realizację współdziałania, również za pośrednictwem urządzeń teleinformatycznych. Porozumienie to, uchyliło moc Porozumienia między Komendantem BOSG a Dyrektorem IC w Przemyśle, z dnia 02.09.2010 r., w sprawie współdziałania Bieszczadzkiego Oddziału Straży granicznej w Przemyśle i Izby Celnej w Przemyśle.

- a) zrealizowano (wykonano) minimalny limit odpraw samochodów osobowych, w obydwu kierunkach, który wynosił 800,
- b) nie zrealizowano minimalnego limitu odpraw autokarów, który wynosił 25, na każdym z kierunków (osiągnięte rezultaty na kierunkach wjazd/wyjazd, to: 16/16, 18/16, 18/22, 23/23, 15/21, 22/23, 16/19, 16/19, 14/22, 15/22),

2) na dpg w Korczowej:

a) na kierunku „wjazd” do RP, zrealizowano minimalny limit odpraw samochodów osobowych, który wynosił 850,

- na kierunku „wyjazd” z RP, na 5 zmianach zrealizowano minimalny limit odpraw samochodów osobowych, oraz na 5 zmianach nie osiągnięto minimalnego limitu odprawionych samochodów osobowych (osiągnięto rezultaty: 484, 780, 807, 692 i 828),

c) na 2 zmianach, na kierunku „wjazd” do RP, oraz na 2 zmianach na kierunku „wyjazd” z RP, zrealizowano minimalny limit odpraw autokarów, który wynosił 25, na każdym z kierunków. Na pozostałych zmianach nie osiągnięto minimalnego limitu odprawionych autokarów (osiągnięte rezultaty na kierunkach wjazd/wyjazd, to: 23/27, 28/18, 13/12, 11/5, 12/5, 25/19, 30/40, 15/9, 8/6, 18/10).

(akta kontroli: str. 1074-1195)

1.5 Efektywność współpracy Służby Celnej ze służbami państwa sąsiedniego w zakresie usprawnienia odpraw podróży na drogowych przejściach granicznych w Medyce i Korczowej

Zasady współpracy służb granicznych RP i UA, a także zespół procedur zapewniających sprawną komunikację oraz reagowanie, mające na celu zapewnienie (przywrócenie) płynności odpraw na granicy w przypadkach wystąpienia na przejściu granicznym sytuacji nadzwyczajnej, uregulowane zostały w Memorandum⁵⁸ o przyjęciu „Systemu wczesnego ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na granicy polsko-ukraińskiej, w celu utrzymania płynności jej przekraczania”⁵⁹.

Ustalono, że w latach 2015-2018, Urząd (podległe mu oddziały celne) współpracował ze służbami granicznymi Ukrainy. Na szczeblu lokalnym współpraca ta przybierała formy bieżących kontaktów, spotkań w trakcie służby zmianowej. Spotkania odbywały się najczęściej, na szczeblu kierowników zmian (ich odpowiedników po stronie UA), oraz kierowników zmian (i ich odpowiedników po stronie UA). Były liczne przypadki spotkań czterostronnych⁶⁰, w których uczestniczyli – najczęściej – kierownicy zmian SG i UC-S (z ich odpowiednikami po stronie UA). Przedmiotem tych spotkań, były najczęściej sprawy związane z bieżącym natężeniem ruchu, brakiem podaży ze strony UA, wnioskami o przyspieszenie tempa odpraw, poprawą organizacji odpraw granicznych, przekazanie korespondencji, przekazanie informacji.

Pan Artur Jasiński – Zastępca Naczelnika Urzędu, podał m.in., że system EKS dokumentuje tylko część informacji o tych spotkaniach, pozostała część

⁵⁸ Przyjętym przez stronę UA.

⁵⁹ W treści Memorandum nie ma wskazania daty jego przyjęcia. Natomiast, w treści jego deklaracji jest zapis, z którego wynika, że strony przyjmujące ten dokument, rozpoczną realizację jego postanowień, z dniem 1 grudnia 2013 r.

⁶⁰ W zapisach systemu EKS, z lat 2015-2018, dotyczących opisu zdarzeń występujących w trakcie służby zmianowej w OC w Medyce i w Korczowej, zarejestrowane są kontakty, spotkania funkcjonariuszy UC-S, ze służbami granicznymi Ukrainy. Można w nich odnaleźć sekwencje, w których takie spotkania, występują z częstotliwością „dzień po dniu”, oraz mnogie przypadki parokrotnych spotkań w jednej dacie.

dokumentowana jest w formie protokołów⁶¹, notatek ze spotkań (jeżeli dotyczyły ważnych, istotnych uzgodnień pomiędzy służbami).

Ustalono też przypadki, w których do spotkań nie dochodziło. Tak było np. w dniach 14.05.2018 r., 21.06.2018 r., 18.09.2018 r., 22.09.2018 r. na dpq w Korczowej, gdzie w EKS zarejestrowano: „Ponownie wnioskowano do Strony UA o czterostronne spotkanie. Strona UA poinformowała, iż nie ma czasu na spotkanie”, „Strona UA nie wyszła na spotkanie, tłumacząc się brakiem czasu”.

Pan Artur Jasiński – Zastępca Naczelnika Urzędu, wyjaśnił, że technologie odpraw na dpq w Medyce i w Korczowej, zawierają regulacje, dotyczące czynności kontrolnych wykonywanych przez SC-S oraz SG, po polskiej stronie przejścia granicznego. W treści tych dokumentów, zawarte są informacje oraz odniesienie do optymalnych limitów i wartości wynikających z Memorandum o przyjęciu SWO „Systemu wczesnego ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na granicy polsko-ukraińskiej, w celu utrzymania płynności jej przekraczania”, które zgodnie z założeniami SWO obowiązują służby graniczne Polski, jak również Ukrainy. Technologie odpraw na dpq w Medyce i w Korczowej, są dokumentami dwustronnymi, opracowywanymi wyłącznie przez Służbę Celno-Skarbową RP oraz Straż Graniczną RP. Uwzględnienie przepustowości przejścia po stronie UA, znajduje odzwierciedlenie w wartościach dotyczących limitów SWO, natomiast kwestie infrastruktury po stronie UA, z uwagi na brak szczegółowych informacji w zakresie jej zmian, nie są bezpośrednio uwzględniane. Infrastrukturę wykorzystywaną przez służby graniczne UA, uwzględniano jedynie w przejściach granicznych, w których obowiązuje system kontroli w jednym miejscu (tj. Budomierz –Hruszew i Krościenko – Smolnica). Podał również, że bieżąca współpraca służb dyżurnych SC-S, z ich odpowiednikami po stronie UA, w tym utrzymanie bieżącego kontaktu na poziomie kierownika zmiany/kierownika oddziału, była objęta nadzorem służbowym, sprawowanym przez kierownictwo Urzędu.

W badanych latach, w przypadkach występowania utrudnień w organizacji odpraw, w OC w Medyce i w Korczowej, kierownicy zmian/kierownicy oddziałów celnych, podejmowali m.in. następujące działania wynikające z podjętych wspólnych ustaleń, ze służbami granicznymi strony UA: uruchamiano dodatkowe stanowiska kontroli, upraszczano czynności kontrolne, wzajemnie przekazywano informacje o liczbie pojazdów i podróżnych, oraz deklarowano, że w wypadku powstania sytuacji mogących negatywnie wpływać na płynność ruchu granicznego, w tym zwiększenie czasów oczekiwania, będą niezwłocznie podejmować działania zaradcze posiadanymi siłami i środkami. Występowały też uzgodnienia, w zakresie funkcjonowania SWO, w których wspólnie omawiano przypadki, które mogą spowodować niestandardowe sytuacje w przejściu granicznym, oraz algorytm działań w przypadku długiego czasu oczekiwania na przekroczenie granicy, oraz braku realizacji odprawy granicznej w zakresie wyznaczonej ilości środków transportu w czasie jednej zmiany.

(akta kontroli: str. 1196-1363)

⁶¹ Z lat 2015-2018:

a) 27 protokołów, dokumentujących spotkania czterostronne z udziałem Komendanta PSG w Medyce, Kierownika OC w Medyce i ich odpowiednikami po Stronie UA. Przedmiotem spotkań były w szczególności sprawy związane z zapewnieniem płynnej odprawy osób,
b) 12 protokołów, dokumentujących spotkania czterostronne z udziałem Komendanta PSG w Korczowej, Kierownika OC w Korczowej i ich odpowiednikami po Stronie UA. Przedmiotem spotkań była w szczególności poprawa organizacji kontroli granicznej i celnej.

1.6 Dublowanie się czynności SC-S i SG podczas odpraw podróżnych na przejściach granicznych

Pan Artur Jasiński podał, że:

- podczas odprawy podróżnych w ruchu osobowym, każda ze służb realizuje ustawowe zadania. W ramach nich dochodzi do powielania czynności w zakresie rejestrowania danych w systemach informatycznych każdej ze służb, w szczególności dotyczy to dokumentów pojazdu i podróżujących nim osób (tzw. dokumenty podróży),
- w 2016 r. przeprowadzony został pilotaż „Technologii odprawy osób z wymianą danych pomiędzy systemami informatycznymi Straży granicznej (ZSE6) i Służby Celnej (ZSOG CAIFS II) w drogowych przejściach granicznych”, którym objęte zostały trzy przejścia, w: Bezledach, Kuźnicy i Budomierzu (w okresie od 17.05.2016 r. do 30.11.2016 r.). Rozpoczęcie pilotażu wymiany informacji pomiędzy systemami SC-S i SG na dpq w Korczowej, miało nastąpić po przeniesieniu lokalizacji przejścia na platformę autostradową. Celem przeprowadzenia pilotażu było sprawdzenie możliwości technicznych i organizacyjnych do przeprowadzenia wymiany danych umożliwiających usprawnienie odprawy graniczno-celnej, poprzez wyeliminowanie dublujących się czynności, wykonywanych przez funkcjonariuszy SC-S i SG na pierwszej linii kontroli (m.in. związanych z rejestrowaniem danych o osobach i pojazdach przekraczających granicę państwową), oraz integracja systemów SC-S i SG. Na bazie przeprowadzonego pilotażu uzgodnione zostały przez obie służby, szczegóły związane z komunikacją systemów. Obecnie kwestie wymiany danych pomiędzy systemami informatycznymi ZSE6 i ZSOG CAIFS II, realizowane są obok wielu innych zadań, w ramach projektu PUESC.P4.5 Cyfrowa Granica,
- zauważalny jest na przejściach granicznych, kumulacyjny sposób odpraw pojazdów osobowych po stronie SG, co wynika z przyjętej przez SG zasady realizacji czynności służbowych, na każdym pasie ruchu przez jednego funkcjonariusza oraz organizacji kontroli, zgodnie z którą na linii stop-odprawa graniczna, dokonywane jest zatrzymanie grupy pojazdów (na każdym z pasów) do kontroli paszportowej i dopiero po zakończeniu kontroli ostatniego z pojazdów, paszporty są zwracane do wszystkich pojazdów z grupy i cała partia pojazdów podjeżdża do kontroli celnej. W oczywisty sposób zwiększa to czas trwania czynności. Nadal aktualne pozostają problemy związane z właściwą organizacją ruchu pojazdów osobowych, bezpośrednio przed stanowiskami odpraw, co skutkuje nieprawidłowym działaniem systemu automatycznego szczytywania numerów rejestracyjnych OCR i tym samym wydłużeniem czasu odprawy.

(akta kontroli: str. 1364-1379)

1.7 Działania podejmowane w celu zapewnienia poszanowania godności i praw obywatelskich osób przekraczających granicę państwa

Ustalono, że w treści raportów dziennych służb w OC w Medyce i w Korczowej (prowadzonych w systemie EKA), w opisie „zdarzeń na służbie”, m.in. występowały następujące zapisy: „w toku służby zmianowej przypominano funkcjonariuszom o przestrzeganiu zasad kultury osobistej w stosunku do podróżnych przekraczających granicę państwa”, lub „w toku odprawy do służby zmianowej funkcjonariuszom celnym przypominano zasady etyki zawodowej oraz kultury osobistej w kontekście należytego sposobu zwracania się do osób będących podmiotem kontroli celnej”.

Pan Artur Jasiński podał, że funkcjonariusze Służby Celnej już w służbie przygotowawczej, w okresie szkolenia wstępnego, oraz podczas Zasadniczego Kursu Zawodowego, nabywają wiedzę niezbędną z zakresu kształtowania etosu zawodowego i wzmacniania poczucia godności, a także pobudzenia wrażliwości i świadomości moralnej. Opanowują podstawowe pojęcia, normy etyki, zasady profesjonalnej obsługi klienta, potrafią rozpoznać zjawiska niepożądane, dokonać samooceny postaw etycznych, oraz są świadomi znaczenia m.in. pojęć uczciwości, bezstronności i odpowiedzialności. Zostaje im przekazana wiedza z zakresu relacji między normami prawnymi a moralnymi, jak również wiedza z zakresu przepisów prawa polskiego i międzynarodowego.

W badanych latach, dla funkcjonariuszy Oddziału Celnego w:

- a) Medyce, odbyło się 9 szkoleń, w których uczestniczyło 850 słuchaczy,
 - b) Korczowej, odbyło się 6 szkoleń, w których uczestniczyło 508 słuchaczy,
- z zakresu profesjonalnego, etycznego i niedyskryminującego traktowania osób przekraczających granicę.

Tematyka szkoleń obejmowała m.in. omówienie: standardów kultury osobistej oraz właściwych zachowań w relacjach międzyludzkich w czasie służby, etyki zawodowej, skarg, zasad zachowania funkcjonariuszy celnych, kultury zachowania w służbie jako elementu obsługi klienta.

(akta kontroli: str. 138-1390)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W dokumencie zatwierdzonym w dniu 21.10.2016 r., przez Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, pt „Charakterystyka oraz organizacja i technologia kontroli ruchu granicznego i odpraw celnych w drogowym przejściu granicznym w Medyce”, na str. 3, określono m.in., że w obsadzie przejścia, średnia liczba funkcjonariuszy Służby Celnej na zmianie, w wariancie minimalnym wynosi 26.

Ustalono, że w okresie II kwartału 2017 r., w Oddziale Celnym w Medyce, na 40 przypadków zmian, w których czas oczekiwania w kolejce na odprawę samochodu osobowego wynosił powyżej 2 godzin, na 21 zmianach liczba funkcjonariuszy faktycznie obecnych na zmianie, była mniejsza od określonej w technologii odpraw liczby 26 funkcjonariuszy, stanowiącej „wariant minimalny”, dla dpw w Medyce.

W dokumencie zatwierdzonym w dniu 22.06.2015 r., przez Dyrektora Izby Celnej w Przemyślu i Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, pn. „Charakterystyka oraz organizacja i technologia kontroli ruchu granicznego i odpraw celnych w drogowym przejściu granicznym w Korczowej”, na str. 2, określono m.in., że w obsadzie przejścia, średnia liczba funkcjonariuszy Służby Celnej na zmianie, wynosi 28.

Ustalono, że w okresie II kwartału 2017 r., w Oddziale Celnym w Korczowej, na 14 przypadków zmian, w których czas oczekiwania w kolejce na odprawę samochodu osobowego wynosił powyżej 2 godzin, na tychże 14 zmianach liczba funkcjonariuszy faktycznie obecnych na zmianie, była mniejsza od określonej w technologii odpraw liczby 28 funkcjonariuszy dla dpw w Korczowej.

Odnosząc się do powyższych niedoborów kadrowych funkcjonariuszy na zmianach odpraw celnych, pan Wojciech Stadnik – Zastępca Naczelnika Urzędu, podał m.in., że czynnikiem wpływającym na rzeczywistą obsadę danej służby zmianowej są nie dające się przewidzieć okoliczności, tj. absencje chorobowe, urlop na żądanie, czy też inne zdarzenia.

(akta kontroli: str. 876-910, 916-917, 960-983, 988-1024)

OCENA CZĄSTKOWA

W wyniku kontroli stwierdzono występujące w Oddziałach Celnych w Medyce i Korczowej braki kadrowe (do których dodatkowo przyczyniały się przypadki zwolnień od służby, w szczególności z tytułu „niezdolności do pracy wskutek choroby”), które uwidaczniały się w mniejszej liczbie funkcjonariuszy obecnych na zmianie, w stosunku do założonych liczbowych stanów (wariantów) minimalnych/średnich, określonych w technologiach odpraw dla dpq w Medyce i Korczowej. Stwierdzone braki kadrowe skutkowały wykonywaniem zadań przez Służbę Celną w zakresie odprawy granicznej, w niepełnych obsadach na zmianach służbowych, co – w ocenie NIK – miało wpływ na wydłużony czas oczekiwania na odprawę graniczną. Wynikająca z niedoborów etatowych, niemożność dostosowania obsady na służbie do realnego obciążenia w okresach wzmożonego ruchu pojazdów, wymuszała nadmierne „korzystanie” z doraźnych, faktycznie niekorzystnych rozwiązań organizacyjnych, jakimi były procedury wsparcia kadrowego, obejmujące rozwiązania elastycznego zarządzania zmianą, dokonywanie przesunięć funkcjonariuszy ze stanowisk, na których natężenie ruchu było mniejsze, łączenie stanowisk, polecanie pracy w godzinach nadliczbowych, wyznaczanie funkcjonariuszom dodatkowych służb, zmiany harmonogramu (celem optymalnego wzmocnienia zmian), czy wzmacnianie obsady zmian funkcjonariuszami z GRK. Zaspokojenie potrzeb etatowych w strukturze organizacyjnej oddziałów celnych podległych Urzędowi, należy do Dyrektora Izby Administracyjno-Skarbowej w Rzeszowie, którego Naczelnik Urzędu informował o bieżącej sytuacji kadrowej. W ocenie NIK, niekorzystnym rozwiązaniem w organizacji odpraw granicznych, było zniesienie (likwidacja) w 2018 r., tzw. „zielonych pasów”, które usprawniały odprawę graniczną i przyczyniały się do skrócenia czasu jej trwania.

W kontroli ustalono, że Urząd należycie wywiązywał się z obowiązku szkolenia funkcjonariuszy celnych w zakresie tematyki związanej z kontrolą ruchu osobowego, a także umożliwiał nauczanie języków obcych oraz współpracował ze Strażą Graniczną w zakresie dążenia do skrócenia czasu oczekiwania na odprawę. W ocenie NIK, prawidłowo przebiegał nadzór i kontrola nad funkcjonariuszami celnymi dokonującymi odpraw podróżnych, dokonywany przez kierownictwo Urzędu. W ocenie NIK, stwierdzone przypadki odmowy przedstawicieli ukraińskich służb granicznych, co do spotkania się z przedstawicielami polskich służb granicznych, w sprawach bieżącego usprawnienia odpraw podróżnych, naruszają istotę i efektywność tego rodzaju współpracy.

OBSZAR

2. Stworzenie odpowiednich warunków obsługi ruchu osobowego na granicy wschodniej RP.

Opis stanu faktycznego

Do Wojewody Podkarpackiego (Wojewody) lub Zakładu Obsługi Przejść Granicznych w Korczowej (ZOPG) w latach 2015-2018 Urząd złożył łącznie 76⁶² wnioski o wyposażenie w urządzenia i sprzęt do kontroli celnej lub zmiany w infrastrukturze przejścia służące usprawnieniu odpraw podróżnych na przejściu w Korczowej i 21 na przejściu w Medyce.

Z wniosków dotyczących przejścia granicznego w Korczowej 49 obejmowało zmiany w infrastrukturze i 26 wyposażenie w urządzenia i sprzęt do kontroli lub napraw przekazanego wcześniej sprzętu. Wnioski w zakresie infrastruktury dotyczyły głównie usprawnień odpraw, w tym m. in. wydzielenia pomieszczeń, wykonania

⁶² 49 wniosków dotyczyło zmian w infrastrukturze a 26 wyposażenia. Wnioski były składane w trakcie roku jako bieżące zapotrzebowania i w formie propozycji w ramach planowania budżetu.

i ustawienia tablic, montażu dodatkowych szlabanów, bram i wygradzenia, pomalowania znaków poziomych, zamontowania progów zwalniających i były realizowane na bieżąco. Nie realizowane były wnioski⁶³ w zakresie zmian w infrastrukturze przejścia zgłoszone do Wojewody jako propozycje zadań inwestycyjnych do planów rocznych, wiążących się z uruchomieniem odpraw ruchu osobowego na platformie autostradowej A4.

Jak wyjaśnił Naczelnik Urzędu wnioski o modernizację drogowego przejścia granicznego w Korczowej w części autostradowej i uruchomienie tam odpraw ruchu osobowego wynikały z deklaracji strony ukraińskiej w zakresie chęci uruchomienia platformy autostradowej, które jednak nie zostały zrealizowane.

Z 26 wniosków dotyczących wyposażenia w urządzenia i sprzęt do kontroli 23 zostało wykonanych. Dotyczyły one dostarczenia drobnego sprzętu wykorzystywanego podczas kontroli celnej (wiertła, tarcze do cięcia metalu, młotki, latarki, wkrętarki, wiertarki, lusterka inspekcyjne), sprzętu specjalistycznego lub innego sprzętu i urządzeń wykorzystywanych do kontroli (detektory metali, wagi, zamrażarka skrzyniowa, aparaty fotograficzne) oraz naprawy posiadanego sprzętu. Nie wykonane zostały 3 wnioski⁶⁴ zgłoszone jako zadania inwestycyjne lub w ramach planowania budżetu, dotyczące doposażenia w zestawy elektronarzędzi, przymiar do pomiaru paliwa, zestaw do poboru próbek, halogeny akumulatorowe, zestaw narzędziowy, lusterka inspekcyjne, szpikulce do rewizji oraz analizator czynników chłodniczych. Realizację wniosku w zakresie zakupu analizatora czynników chłodzących przeniesiono na 2019 r. Brak realizacji pozostałych wniosków nie miał wpływu na sprawność obsługi ruchu osobowego. OC posiadał na wyposażeniu inne urządzenia i sprzęt umożliwiające przeprowadzanie kontroli.

Z wniosków dotyczących przejścia w Medyce 11 obejmowało zmiany w infrastrukturze i 10 wyposażenie w urządzenia i sprzęt do kontroli. Wnioski w zakresie infrastruktury zgłoszone zostały głównie jako propozycje do planu rzeczowego na dany rok i dotyczyły: reorganizacji kabin kontrolerskich, montażu klimatyzatorów, budowy wiaty oraz wydzielenia z pasów ruchu miejsca do przeprowadzania kontroli celnej towarów wywożonych z RP w ruchu osobowym przez podróżnych z dokumentem „Zwrot VAT dla podróżnych”, wykonania zadania na terenie znajdującym się bezpośrednio za stanowiskiem kontrolnym TAX FREE na kierunku wyjazdowym, budowy poczekalni i toalet dla podróżnych oczekujących na zakończenie kontroli autokarów. Nie wykonano wniosków dotyczących budowy zadania na terenie znajdującym się bezpośrednio za stanowiskiem kontrolnym TAX FREE. Stanowisko to zostało przeniesione pod zadaszoną część wiaty. Z 10 wniosków dotyczących wyposażenia w urządzenia i sprzęt do kontroli 8 zostało wykonanych. Dotyczyły one doposażenia w latarki, wykrywacze metalu, wagi laboratoryjne, lusterka inspekcyjne i reflektory halogenowe. Nie wykonane zostały 2 wnioski z lat 2016-2017⁶⁵ dotyczące doposażenia w czytniki paszportów i wideoendoskopy. Brak realizacji wniosków nie miał wpływu na sprawność obsługi ruchu osobowego. OC posiadał na wyposażeniu inne urządzenia i sprzęt umożliwiające przeprowadzanie kontroli. Zamawiane czytniki paszportów dostarczono w kwietniu 2019 r., a wideoendoskopy w grudniu 2018 r. i styczniu 2019 r.

(akta kontroli, str. 1391-1411, 1451-1480)

Zadania w zakresie infrastruktury i wyposażenia na badanych przejściach granicznych realizowała również IAS w Rzeszowie (wcześniej⁶⁶ IC w Przemyśle)

⁶³ Z dnia 20.05.2015 r., 11.04.2016 r., 5.05.2016 r., 8.12.2016 r., 23.01.2018 r.

⁶⁴ Z dnia 10.11.2016 r., 29.05.2017 r., 9.08.2018 r.

⁶⁵ Z dnia 26.04.2016 r., 14.09.2017 r.

⁶⁶ Przed 1.03.2017 r.

oraz Ministerstwo Finansów (MF) w ramach zakupów centralnych. Wszystkie zamówienia, wnioski i zapotrzebowania Urzędu analizowane i opiniowane były w pierwszej kolejności w komórce granicznej IAS w Rzeszowie. W komórce tej przygotowywano opisy przedmiotów zamówienia oraz inne dokumenty, niezbędne do prawidłowej realizacji zapotrzebowania, we współpracy z innymi komórkami, odpowiedzialnymi za poszczególne elementy (planowanie inwestycji, zamówienia publiczne). Zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą Podkarpackim przedstawiciele IAS w Rzeszowie uczestniczyli w realizacji zakupów urządzeń specjalistycznych i sprzętu technicznego wykorzystywanego przez funkcjonariuszy. Na potrzeby OC w Medyce i Korczowej dokonano zakupów m. in. psów służbowych, samochodów osobowych i specjalistycznych, samochodów przystosowanych do przewozu psów służbowych oraz sprzętu wykorzystywanego do czynności kontrolnych (endoskopy, wideoendoskopy, RTG do prześwietlania bagażu, detektory do wykrywania narkotyków i detektory przemytu).

W latach 2015-2018 Urząd złożył do IAS w Rzeszowie (przed dniem 1.03.2017 r. do IC w Przemyśle) 15 wniosków o doposażenie w urządzenia i sprzęt do kontroli celnej dla OC w Korczowej i 9 dla OC w Medyce. Wnioski były składane w trakcie roku jako bieżące zapotrzebowania oraz w formie propozycji w ramach planowania budżetu. Dotyczyły one doposażenia w drobny sprzęt wykorzystywany do kontroli celnej (m. in. latarki specjalistyczne, wkrętarki, szpikulce do rewizji, okulary ochronne, młotki, zestawy narzędziowe, zestawy elektronarzędzi, zestawy lusterek inspekcyjnych itp.), sprzęt specjalistyczny (m. in. agregat sprężarkowy, czytniki do identyfikacji zwierząt, latarki akumulatorowe, testery do banknotów, druków i dokumentów, sondy do pomiaru ilości paliwa, sygnalizatory promieniowania jonizującego, wagi, zestaw kontroli rodzaju paliwa, aparaty cyfrowe, detektory przemytu, wideoendoskopy, fiberoskopy, wykrywacze metali, analizator czynników chłodniczych, kamery inspekcyjne, urządzenie RTG do prześwietlania bagażu), samochody osobowe, pojazd typu melex. Wnioski w zakresie dostaw drobnego sprzętu wykorzystywanego do kontroli celnej były realizowane na bieżąco, a pozostałe wnioski realizowano, według priorytetów zakupowych i w granicach kwot ustalonych w planie finansowym. Z wnioskowanego sprzętu specjalistycznego do OC w Medyce przekazano urządzenie do przepompowywania paliwa, aparaty cyfrowe, urządzenie RTG do prześwietlania bagażu, detektory przemytu, wideoendoskop, czytnik do identyfikacji zwierząt. Do OC w Korczowej przekazano urządzenia do przepompowywania paliwa, samochód osobowy, detektor przemytu i wideoendoskop.

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że wnioski w zakresie sprzętu do kontroli składane przez OC w Korczowej i Medyce w znacznej części dotyczyły doposażenia lub wymiany posiadanego sprzętu. Brak realizacji złożonych wniosków lub częściowa ich realizacja nie wpływały negatywnie na obsługę podróżnych oraz zachowanie płynności odpraw.

(akta kontroli, str. 1418-1480, 1481-1610)

W latach 2015-2018 w OC w Medyce i w Korczowej nie występowały braki w wyposażeniu w sprzęt i urządzenia do kontroli, w tym sprzęt niezbędny do prawidłowego funkcjonowania odprawy osób przekraczających granic, zgodnie ze standardami wyposażenia zatwierdzonymi przez Szefa SC⁶⁷ i Szefa Krajowej Administracji Skarbowej⁶⁸.

⁶⁷ Standardy wyposażenia jednostek organizacyjnych Służby Celnej w sprzęt do kontroli zatwierdzone w dniu 21.11.2014 r.

⁶⁸ Standardy wyposażenia jednostek organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej w sprzęt i pojazdy do kontroli celno-skarbowej

Sprzęt używany przez funkcjonariuszy do kontroli na badanych przejściach granicznych nie wykazywał dużego stopnia awaryjności. Ze sprzętu specjalistycznego używanego przez funkcjonariuszy do kontroli w OC w Korczowej najczęściej awariom⁶⁹ ulegały: wideoendoskopy (trzy urządzenia: nr 18C0-808/17919-T przyjęte na stan w 2009 r., nr 18C0-808/17956-T przyjęte na stan w 2013 r. i nr 6/664/366 przyjęte na stan w lipcu 2018 r.), kamery na podczerwień (dwa urządzenia z 2018 r.) oraz sygnalizatory promieniowania jonizującego (sześć urządzeń przyjętych na stan w 2009 r.). Ze sprzętu używanego w OC w Medyce najczęściej awariom ulegały: detektory przemytu (dwa urządzenia o nr T-8-80-808-00224 i T-8-80-808-00237 przyjęte do użytkowania w 2009 r. i 2014 r.), RTG stacjonarne do prześwietlania bagażu (nr 8/800/59 przyjęte do użytkowania w 2009 r.), fiberoskopy (nr T-8-80-808-00104 z 2014 r. i T-8-80-08-00285 z 2013 r.), endoskopy giętkie (nr 664/170 i 664/171 z 2011 r.) oraz wideoendoskop (nr T-8-80-808-00255 z 2011 r.).

Awarie ww. sprzętu nie wpłynęły negatywnie na prawidłowość realizacji zadań kontrolnych i sprawność obsługi ruchu osobowego, do kontroli wykorzystywano sprzęt o zbliżonym zakresie działania lub alternatywne metody kontroli.

(akta kontroli, str. 1611-1652)

W wyniku przeprowadzonych w dniu 19.06.2019 r. oględzin organizacji i warunków obsługi podróżnych na przejściach granicznych w Korczowej i w Medyce stwierdzono, że na przejściach tych nie były wyznaczone tzw. zielone pasy, przeznaczone do szybkiego przekraczania granicy przez osoby, które nie posiadają towarów podlegających zgłoszeniu. Nie stosowano również rozwiązań polegających na zmianie zielonych pasów działających po polskiej stronie w zielone korytarze działające po obu stronach granicy.

Odprawa samochodów osobowych na przejściu w Korczowej, na kierunku wjazdowym dokonywana była na 6⁷⁰ pasach w ruchu potokowym. Autobusy odprawiane były na pasie nr 2, który wykorzystywany był również do odprawy dyplomatów. Na kierunku wyjazdowym samochody osobowe odprawiano na 5⁷¹ pasach w ruchu potokowym. Autokary odprawiano na pasie nr 2. Na przejściu w Medyce odprawa samochodów osobowych na kierunku wjazdowym dokonywana była na 6⁷² pasach ruchu (5 z wykorzystaniem zjazdów skośnych i jednego do jazdy na wprost). Na kierunku wyjazdowym samochody osobowe odprawiano na 5⁷³ pasach ruchu (2 z wykorzystaniem zjazdów skośnych i 3 do jazdy na wprost tzw. potokowych). Autokary na obydwu kierunkach, odprawiano na dwóch pasach.

Kontrola graniczna i odprawa celna osób i pojazdów przez polskie służby przy jednym zatrzymaniu tzw. „System ONE STOP” wprowadzona była przy odprawie autokarów na obydwu badanych przejściach oraz przy odprawie samochodów osobowych i osób nimi podróżujących na stanowiskach skośnych na przejściu w Medyce. Na przejściu w Korczowej kontrola graniczna i odprawa celna pojazdów

⁶⁹ Czas wyłączenia z użytkowania ponad pół roku

⁷⁰ Pas nr 1 oznaczony UE/EEA/CH, przeznaczony dla osób korzystających ze wspólnotowego prawa do swobodnego przemieszczania i pasy nr 3, 4, 5, 6, 7 oznaczone ALL PASSPORTS przeznaczone dla wszystkich kategorii podróżnych.

⁷¹ Pas 3 – oznaczony UE/EEA/CH, przeznaczony dla osób korzystających ze wspólnotowego prawa do swobodnego przemieszczania, pasy nr 4, 5 oznaczone „ALL PASSPORTS” przeznaczone dla wszystkich kategorii podróżnych, pasy nr 6 i 7 oznaczone ALL PASSPORTS, gdzie prowadzona była odprawa graniczna na 2 odseparowanych ciągach ruchu przeznaczonych do odprawy pojazdów w ramach e-Service, TAX FREE (zgłoszenie elektroniczne) oraz TAX FREE (zgłoszenie tradycyjne).

⁷² Pasy nr 1, 4, 5, 6 oznaczone jako ALL PASSPORTS, przeznaczone dla wszystkich kategorii podróżnych, pas nr 2 oznaczony jako UE/EEA/CH, przeznaczony dla osób korzystających ze wspólnotowego prawa do swobodnego przemieszczania się i pas nr 3 oznaczony jako CD, przeznaczony dla dyplomatów.

⁷³ Pasy nr 1 i 5 oznaczone ALL PASSPORTS, przeznaczone dla wszystkich kategorii podróżnych, pas nr 2 oznaczonym UE/EEA/CH, przeznaczony dla osób korzystających ze wspólnotowego prawa do swobodnego przemieszczania się i pasy nr 3 i 4 oznaczone ALL PASSPORTS, przeznaczone do odprawy pojazdów, których pasażerowie korzystają z procedury odpraw TAX FREE.

i osób nimi podróżujących przez polskie służby dokonywana była oddzielnie, przy oddzielnych zatrzymaniach pojazdów. Przyczyną nie stosowania tego systemu na pasach o ruchu potokowym na przejściu w Medyce oraz na całym przejściu w Korczowej była infrastruktura przejść uniemożliwiająca wprowadzenie takiego rozwiązania.

Zgodnie z decyzją MF i Komendanta Głównego SG z zielonych pasów zrezygnowano od 1.10.2018 r., a główną tego przyczyną był utrzymujący się wzrost zagrożenia przymytem na granicy wschodniej oraz rozszerzanie się wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF). Z wyjaśnień Naczelnika Urzędu wynika, że „System ONE STOP” na przejściu w Korczowej zostanie wprowadzony po przeniesieniu odpraw na platformę autostradową.

Nie było dokumentacji, z której wynikałoby termin przeniesienia odpraw na platformę autostradową. Główną przyczyną był brak działań w tym zakresie po stronie ukraińskiej.

W ocenie Naczelnika Urzędu nie stosowanie „Systemu ONE STOP” nie miało negatywnego wpływu na tempo odpraw oraz czas oczekiwania na odprawę, które uzależnione są od czynników związanych z pracą wszystkich czterech służb odpowiedzialnych za obsługę podróżnych po stronie polskiej i ukraińskiej.

Na obydwu przejściach wprowadzono system eBooking Bus polegający na możliwości uprzedniego elektronicznego powiadomienia służb o planowanym przyjeździe na granicę turystów oraz elektroniczny system „Zwrot VAT dla podróżnych” pozwalający na samodzielne rejestrowanie dokumentów przez podróżnego, który dokonał zakupów w Polsce. System eBooking Bus rzadko był wykorzystywany, ostatnie zgłoszenie w tym systemie na przejściu w Korczowej dokonane było w dniu 26.04.2019 r., a na przejściu w Medyce w dniu 19.03.2019 r. Z elektronicznego systemu zwrotu VAT podróżni korzystali w większym zakresie, rejestrując ponad 80% dokumentów uprawniających do zwrotu VAT, co miało wpływ na skrócenie czasu odpraw.

Na badanych przejściach nie wprowadzono kontroli służb polskich i ukraińskich w jednym miejscu. Infrastruktura przejść nie została zaprojektowana z uwzględnieniem takiej technologii odpraw.

(akta kontroli, str. 1653-1681)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie tworzenia odpowiednich warunków obsługi ruchu osobowego na drogowych przejściach granicznych.

Na badanych przejściach granicznych istniały odpowiednie warunki obsługi ruchu osobowego, pomimo braku pełnej realizacji zgłaszanych przez Urząd zmiany w infrastrukturze przejść służących usprawnieniu odpraw podróżnych. SC została wyposażona w niezbędny sprzęt i urządzenia pozwalające na sprawne przeprowadzanie odpraw podróżnych. Użytkowany przez funkcjonariuszy sprzęt nie wykazywał dużego stopnia awaryjności. Wnioski Urzędu w zakresie infrastruktury i wyposażenia oraz sprzętu kontrolnego kierowane do Wojewody lub zarządcy przejścia oraz do jednostek nadrzędnych realizowane były w zakresie pozwalającym na sprawną organizację odpraw podróżnych.

W celu usprawnienia odpraw na badanych przejściach granicznych wprowadzono system „zwrotu VAT dla podróżnych” oraz system eBooking Bus. Nie wprowadzono jednak, w pełnym zakresie systemu ONE STOP i zrezygnowano z zielonych pasów, które wpływały na skrócenie czasu odpraw podróżnych.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zapewnienie w podległych oddziałach celnych, liczebności funkcjonariuszy faktycznie obecnych na zmianach służbowych, zgodnej z liczebnością obsady danego przejścia, określoną w technologii odpraw w dpq w Medyce i dpq w Korczowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, 31 lipca 2019 r.

Kontrolerzy
Marek Wójtowicz
Główny specjalista kontroli
państwowej

/.../

Wilhelm Dmytrów
Główny specjalista kontroli
państwowej

/.../

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

/.../